MEVLÂNA DAN SOHBETLER

I

«Dünya gününde yanımda olanlardan daha şanslı olduğunuzu bildireyim.

Gününde yanıma gelen, meclisi kuranlara FÂNİ olarak, gününüze VAKIF olarak veririm.»

1977

DİZGİ ve BASKI

UĞUR OFSET MATBAASI

Tel : 12 61 27 ***İZMİR***

EGE REHBER YAYINLARI

Tel : 13 23 01 MATBAASI İZMİR

Bu özdeyişler, kendisini Mevlâna olarak tanıtan yüce bedensiz varlığın, insanları ilâhî gerçek yönünde uyarmak için, yazar-medyum Sabahat Abla (Sabahat AKŞIRAY) aracılığı ile vermiş olduğu değişik tarihli sohbetlerden Turgut ÇARKOĞLU tarafından derlenmiştir.

Yüce Mevlâna, 1971 yılındaki bir sohbetlerinde şöyle buyurmuşlardı:

«Gayretin ötesine değil, içine gir. Yazılarımızı da o yöndedür. Dileyen alsın, aldığını bilsin, aldıkça kansın, kandıkça yansın. Sözün özü verilsin, yazının başı olsun: Gölgeyi aşan, dünyayı dolaşan, dönüşü gerektiren günde gönül yolu ile veren MEVLÂNA'DAN SOHBETLER diyelim, yumuşak isim verelim. Nadir olay dense de, kul hayrette kalsa da okumaktan vazgeçmez, dikenlere bakamaz. Varlığımı verdiğim günde bildirdim, kitap olacak dedim.»

Ve oldu da. Elinizdeki kitap, işte o işaretin ürünüdür.

MEVLÂNA'MIZIN GÖÇÜ HAKKINDA

Göçümü vereyim, günümü anlatayım:

Yatağı beden için, otağı gönlüme diye andım, andığım gibi buldum. Gönül gözüme uydum, dünya gözümü yumdum. Allah adını andım, anda yıldızlar gördüm. Uzakta gördüm, yakında buldum. Yaklaştıkça büyüdü, nur ile yürüdü. Etrafımı cümle Ulu'lar bürüdü. Anda kendimi elden ele, öteye, daha öteye gittiğimi, ruhumun hafifledikçe hafiflediğini hissettim. Sevincim o kadar büyük oldu ki, hasretim anda silindi. Silindiği an, varlığımı bildim. Elimden tutup geçirenlere, Münkir-Nekir meleklerini sordum. "Sorgum, sualim, dünyadaki zavallı halim?" dedim. "Sorgudan âzadesin" dendi. "Gönülden yaklaştığın, sualsiz baktığın dünyanın sorusu olur mu?" (YM) Yürüdüm, anda Gülümü gördüm. "Gelenden hoşnuduz, getirdikleri ile" dedi. Nur ile kucakladı. HAK ile bir olduk. Hakkı dileyene günde sunduk.

Dünyaya göz attım, ağlayanlara baktım: Allahım, dedim, adıma ağlarlar, beni neylerler? Adım onlarda kaldı, aşkım benimle geldi. Yuğrulmak olaydı, yeniden yuğrulaydı, cümle kullarınla beraber yuğur beni, derdim. Günahına, sevabına ortak olurdum. Sende, bende değil, onda selâmeti bulalım derdim, hep bir olup tövbeye dururdum.

Dileğim bu oldu: Dünyaya varayım, yardımcı olayım, arayan kullara ışık tutayım dedim. Allahımdan diledim. "İznimiz seninle" dendi, dünyada vazife verildi.

OKUYUCUYA

Oğluma öyle demişim, sana da derim ki ey dost, ruhun huzur ve sükûn aradığı zaman yararlanacaksın bunlardan.

Dilerim Allahımın bu lûtfu rahmet rahmet yağsın üzerine!

Turgut ÇARKOĞLU

SUNARKEN

İnanç denilen o yüce rahmete erebilmek için, DUYGU kadar BİLGİ'nin dahi gerektiği muhakkak. Bilgi'nin ve hayr'ın gerçek kaynağına, Evren Düzeni'nin gerçek kurucusuna dair olan izafî, itibarî ve ömürsüz değil, fakat mutlak ve ebedî İNANÇ... Öylesine bir inancı, aralıksız, ödünsüz, pazarlıksız ve gösterişsiz yaşamanın ve de yaşatmanın insanca soyluluğu...

Bilgili ve bilinçli inanca her bir insanın, tüm insanlığın ulaşabilmesinin bahis konusu olacağı ulu bir DÖNEM'in eşiğindeyiz. Tıpkı sabaha yakın, gecenin o kopkoyu karanlığında, şafak müjdesinin sezildiği gibi... İşte böylesine bir zamanın kubbesinden Yüce Allah'ın o çok seven öğreticiliği, insanlığa ışıl ışıl yağmaktadır.

İşte böyle bir demde, böyle bir vazife ile yüklenmiş koca Mevlâna, Ulu Kaynak'tan lûtfedilen ilâhî hikmetleri ve ilâhî müjdeleri, seçkin ve pâk Abla'mızın saf delâletiyle bize pırıl pırıl iletmektedir. Biz de onları, idrak ve sorumluluk toprağımızda yeşeren mutlu ve kutlu çiçek demeti halinde, size, sevgi, saygı ve şükran içinde sunuyoruz.

Allahım! Seni idrak edebilmenin, idrak içinde Seni sevmenin sonsuzluğunda; Sana lâyık olabilmenin faziletinde; ne zaman nefsimiz ile beraber, niçin ve nasıl nefsimize rağmen bulunmanın marifetinde bize yardımcı olmaya devam eyle...

Senden geldik, Seninle olduk, Seninle Sana dönmeği diliyoruz, Allahım...

Sana HAMD olsun!

Dr. Feridun BİLGİNER

MEVLÂNA'DAN SOHBETLER

Kulunun kaderini Allahım çizer. Her çizgiyi kul çiçekle süsler. Günün güzelliği oradadır. Kul vardır duvarını karanlık boyar. Kul vardır duvarını çiçekle süsler. Kulun kaderdeki rolü odur.

Allahım kulunu şeklen değil, ruhen sever. Yarattığı sevgisinin çokluğundandır. Kulunu sevmeğe doyamaz. Elbet O'nu seven kulun yeri de ayrıdır.

Allahımın kötü kulu olmaz. Lâyık olmayan kul yaratılmaz. Gelene, gelmeyene, sevene, sevmeyene kapımız açık. Yolcu hancı misali. Gelen, geçen, kalan, göçen... Kalan var mı dersin. Giden yok derim. Giden: Yerini bulan.

Müstesna yaratılış! Yaratan hepsini bir yaratır. Kul kendini Allahına adarsa müstesna olur. Kendinize ölçü vurmayın. Ölçü Allahımda.

Sana sen diye gelene elini ver. Seni sen diye sevene gönlünü aç. Ver demem. (Çünkü) cümle yaratıklarıyle Allahıma verilir gönüller.

Geçene kapak örtün. Geleceği hayır bilin. Geçmişe dönemezsin. Dönülmeyene gönül koymak, gününü boşa harcamaktır.

Arının balı, güzelin hali sevilir. Sevenin yolu, yolun da kulu sevilir. Sevende beraber, gülende beraber olan, ağlayana mendil veren sevilir. Güzel sevilir de çirkin neden yerilir?

Gönüllerinizi gezdim, bir demet yaptım. Gönüller uymasa demete girer mi hiç? Diken dalı demet yapılır mı hiç? Allahımdan gelmek ne mutlu olaydır! Gelişim veriştir, kulunu görüştür. Ne benim niyetime, ne kulun rızasına uymaz. Allahımın emridir. Sen ne desen, ben ne dilesem uymaz. Emir olmadı ise!

Müslümanlığı isimde aramayın, gönülde arayın. Allahımın Ona dönük her kulu sevgilidir. Allahım kulunu ismiyle değil, gönlüyle çağırır. Müslümanlığın tarifi nedir? Geldim, gördüm, sevdim, dönüşe candan katıldım. Dönüşün Sana varış olduğunu biliş, huzura varıştır.

Allahıma niyaz, çerçeve içine girmez. Bilemem, okuyamam dersen, bildiğince oku. Yolun en güzelini buldun, ona uydun. Sevmek, sevilmek; Allahımın en sevdiği, nurunu verdiği kullara nasiptir. Ne yolunu

çevir, ne gönlünü devir. Bulduğun yol, seni selâmete götürür.

Arı çiçekten alır. Ne var ki çiçeğe değil, kula verir. Çiçek daima verir. Toprak Allahımdan, su Allahımdan. Kul çiçekten alır, arıdan alır, hep alır. Yalnız, yerini bilse... yeter!

Unutulmasın: Söz acı değil, tatlı olmalı. Hatalıyım demeli, af dilemeli acı dil kullandığından, hata sende olmasa bile. Kumun tanesini bile rüzgâra üfürme. Gidenin gözüne takılır, üzüntü olur. Bastığın yerde dal kırılmasn, çiçek ezilmesin.

Güzellik niyete uyanda değil, olaya uyulandadır. Niyetinin sana hayır getireceğini sen bilir misin? (Allahımın) yersiz hiçbir olayı yoktur.

Kulun mantığı kaderini çizmeğe değil, günlük yaşantısını sürdürmeğe yarar.

Yolumuz huzurdan başlar, huzurda biter. Sabahı beklersen huzuru bulursun.

Un ipe serilmez. Yol üstüne ip gerilmez. Martı denizde dolaşır, balık ile halleşir. Dağ yolunda dolaş-

maz, kartal ile dalaşmaz. Deniz üstünde martıya benzersin. Dalar, dalar nasibini alırsın. Daha ne dilersin? Martı da denizdeki bütün balıkları ister ama midesi bir tane alır. Hazmeder, gene dalar. Hepsini birden alamazsın, hazmı güç olur. Aşmayı dilediğin yol *uzundur. Hızlı gidersen yorulursun.*

Müsait olanı bulmak iradeye bağlıdır; ne var ki plân dahilinde. Kaderin değişmesine yol açmak kulun elinde değil. Yalnız, Allahıma candan edilen niyaz Yazana yönelince, niyetine uydurur. Yazdığını silmek *de Allahımın elinde.*

Yolumuz kulu tenkit değil. Gönlümüz yolumuza gelenle - gelmeyenle, sevenle - sevmeyenle. Bu yolun tek mürşidi değilim. Danışır, konuşur, yardım eder, koşuşuruz.

Saydığım günde, sunduğum yolda ne gördüm, bilir misiniz? Sevginin bolluğunu! Kulda, bitkide, hayvanda... Bütün bitkiler çiçeğini göğe doğru açar. Hayvanlar seslerini göğe doğru baş kaldırıp verirler. Kulun da yönelmiş olanı Allahına el açar. En katı kul dahi dara gelince Allahım der. Allahım dara gelende değil, her an aklınızda olsun, gönülden çıkmasın.

Aynadan gözünü ayırma. Çünkü kendini onunla

dengelersin. Eğer saklanmadıysa olduğu gibi görürsün.

Yaşlanmak gençliğin sonu değil, hayatının dönümüdür. Ömrün en güzelliğidir.

Kuldan kulu ayırmak kulun işidir. Ama olgun kul değil, ham kul ayırır.

Bilen bilgisini sergiye koysun. Gelen alsın, gidene versin, kendine saklamasın. Bilgimizi göstermeğe değil, gönüllere, gönül bağlarına su vermeğe geliriz.

Meş'ale yakmayan ruhlar, dedim; karanlıkta kalanlar. Göç için neticede aynıdır. Ruhun bedenden irtibatı kesildiği an, etrafı kalabalık olur. Nasıl ki bir gemi limana yanaştığı zaman meraklı çok olur, nasıl ki sis her tarafı sarar, kulun da ruhu öyledir. Şekil nerede ise öyle. Sonumuzun hoşluğu kâinatın boşluğuna eşittir. Beden dünya malıdır, ruh Allahımındır. Onu niçin tarifi yapılamaz. Yalnız ne hücre, ne kan; ayrı değil, hep beraber. Ruh her yeri kaplar bedenden ayrılmasıyle. Ölüm dersiniz, söz kapatırsınız. Ölüm yok derim size.

Kulun merakı yerindedir. Özünü sorar: Ruh döner mi? Hapisten çıkan bir daha girer mi? Düşündüğün manada hapis değil. Ölümün yerinde göçün olduğu bilinir. Kalkış mucize değildir. Olay, kuyudan suyun çekilmediğini gösterir.

Dünya beden için, aşk bedenden ötesi için. Canıma kafes olduğu müddetçe, bedeni emaneti saydım.

Sana güzelsin diyene de ki: Güzellik Yaratanın; sevdiğim kadar güzelim. Sevmeyenin sevilmemesi, sevgiden nasibi olmamasındandır.

Yâr ile sohbet yârân içindir; aşk ile sohbet Cânan içindir.

Gönül hoşluğu, kulun boşluğunu doldurur. Vücut: yapısı; ağız kapısı. Neden meyvanın olmuşunu, aşın pişmişini yersiniz de, ağızdan çıkanı ham çıkarırsınız?

Beden sarsılır, gücünün üstünde yük alır. Söz Yüceden gelir, nuriyle yuğrulur. Olmuyor dersen, yolun doğrusu budur. Gün gelecek, Garip'in ağzından Mesnevi dökülecek. Sizlere dinlemek düşecek. Kü-

çümseme, Zerkûbî de dinledi, dinlerken buldu. Lâyık olmak güzel; lâyık olana yakın olmak da güzel.

Kundak, mümin kulun bohçası; bohçada durur gönül akçası. Akçanı bozarsan yerine koyarsın. Gönül bozarsan neyle ödersin?

Başkasını tenkit ediyorsa seni methedene kanma.

Kusursuz kul olmaz. Küçük hatalara Allahım günah yazmaz. Küçük hata nedir derseniz, kulu incitmeden, kalbini kırmadan, hak yemeden olan hatalar.

Ne yolun kurucusu, ne kulun vericisiyim. Yalnız, Allahımın izniyle yol göstericisiyim. Sözün başı ve sonu Allahımdır. Sığınmak, yolun selâmetini bulmaktır.

Dünya merhamet dilemek için değil, lâyık olmağa çalışmak içindir.

Allahımın her kulu sevgilidir; yalnız her kulun sevgisi Allah değildir.

Sorduğun yersiz: Dünya şersiz olsa düzeni bozulur.

Allahımın büyüklüğünü yarattıklarında gördüm, aşkımın sırrını böylece çözdüm.

Allahıma giden yolun yozu yok. Gidendir yozan, yolun gidişini bozan. Yol kapalı deyip kulu korkutan, Allahımla kulunun arasına girenler.

Dünya derdi karanlığı kollar, gönlünü karartanın arkasından koşar.

Şahsiyet dersin, bedene vazife yüklersin. Beden dünya malıdır. Olayın oluşu kulun gelişidir, kimliğin bedene girişidir.

Kuğu sadece gölü süsler, gayesiz kul da dünyayı süsler.

Gönlünün mevsimi değişmez. Dünyanın yazı kışı gönle girmez. Sabahın doğuşuna bakın. O neden geceyi uykuyla örtmüş? Görülecek olana aydın gözle bakmak için.

Yaratılmışa söz edeni Allahım sevmez. Güzellik, çirkinlik zahiridir. Mademki bir boşluk doldurmak için

yaratıldı, o güzeldir. Yamanın görünüşü çirkindir dersin. Ya çıkarsan?

Sevmek Mevlânanın eseri değil. Dünya kurulurken Allahım sevgiyi de vermiş. Ne var ki kulun gönül gücü ne kadarsa onu verebilir. Mevlâna sevmeyi dünya bedenine sığdıramadı. Gittim, vardım, hâlâ sevginin ucunu bulamadım.

Demek şudur ki, kul sarayda da olsa, yerde de sürünse, gönlünün değerini alır. Allahım kulunun ölçüsünü gönlünden verir. Nurundan almışsan sîmandan bellidir.

Allahıma varmak için dünyadan geçeyim demeyin. Her güzelliği görün. Bakın, duyun, varmağa daha gönüllü olun.

Kendinden önce öbürüne duacı ol ki sen de genişleyesin.

Münasip olan Allahımca verilir. Her verilen yakışandır.

Allahımın kulunu beklemeden sevin, vermeden sevin, ermeden sevin, görmeden sevin. Allahım ne verdiyse sevin!

Yanılma olmasa ayılma olmazdı. Kul eğriden doğruyu ayıramazdı.

Kul vermeği bilmeli, vermeği sevmeli, beklemeden vermeli. Sahip olduğun gönül senin yerini verir. Yerim neresi dersen, kula sırdır.

Ayırandan, kayırandan uzak durun. Günde onu ayıran, seni kayıran, gelende seni de ayırır, başkasını kayırır. Güvenilecek tek kapı Allahımın kapısıdır. Allahıma gidecek tek yol, gönül yapısıdır.

Olgunluktan şaşmayın. Eğer kendinizi noksan görürseniz cemaate karışmayın; karışsanız bile konuşmayın. Olmak için dinleyin, bekleyin.

Olgunluk elbet elde değil, gönülde. Ne var ki eli dile, dili gönle uydurursan huzuru bulursun. Huzuru havada, suda değil, kendinde ara.

Kul vardır gül bahçesine girer, dikeni bahane eder. Kul vardır çitli yoldan gider, yeşilliğe gönlünü katar. Şu demektir ki, çit topyekûn diken olduğu halde, rengiyle, dengiyle, yani yaptığı işle kendini avutur. Gülün bütün güzelliğine rağmen dikenini bahane edene haklı mı denir? Demiyelim dikeni olmasaydı. Oluşun hikmetini düşünün, verişine karışmayın.

Olmasını dilediğini şüphesiz iste. (Ama) şikâyetle değil! Kul dilemesini bilmeli, Allahımla alış verişe girmemeli. Dilerken: «Allahım şükür» dersen, dileğinin olmaması için senin hayrına olmaması gerekir. Olmayana yerinmeyin, «Allahım beni benden çok düşünür» deyin!

Meş'ale olsa, yoluna dursa, selâmını esirgeme!

Kar yağsa yolu örner, kuş gelir camı dürter. Kuşa ettiğin yardım gönlüne huzur koyar. Sen vermesen de kuş aç kalmaz. Ne var ki gönlün ölçülür. Yaptığın yardımı küçük görme, o da ne imiş deme. Küçük yardım büyük ölçü alır.

Yağmur yağar, her yer çamur olur. Çamur diye çirkin mi diyelim? Yokluğuna mı duacı olalım? Beğenmediğim olmadı, çamuru bile. Zararını değil, faydasını düşündüm: Çamur topraktan olur, toprak kulu besler. Kurak olsa ekebilir misin? Erdiğinde biçebilir misin? Kulu da öyle bil. Kusurunu değil, meziyetini ara. Çamur gibi olsa bile, sıçrayıp üstüne gelse bile!

Mevlânayım. Yolumu gönülden çizdim, İbadeti yaparken kendimden geçtim. Yapmayanı görmedim, neden yapmaz demedim. Çünkü fanî iken gönlünü

bilmedim. Belki ibadetini gönülden yapardı, dünyaya gözünü kapardı. Sorsam ne desin bana? Hangi ibadet makbuldür? dersen, ayrısı olmaz. (Yalnız), Allahımın emirlerine uymaktır makbul olan.

Gülünüz, sevininiz: Misafire nasip sofrası açılır; gelen, nasibinize nasip katar. Yanılan kul düşünür: Misafirin gelmesi, yuvada aş yemesi, nafakanın bitmesi... Gafil! Allahımın verişinden şüpheye düşmek ne büyük hata! Ganimetin kimden geldiğini unutma. Allahımın kime verdiğini unutma. Denir ki misafir nasipli elbet. Gelenin nasibini kısma, yarına kalsın deme ki yarının nasibi kısılmasın.

Allahım şahit istemez. Her olayın görücüsüdür. Dünyanın şahadeti (şahitliği) daha sonra gelen nesledir.

Açılmamışsa gözü, seçilmemişse yolu, sen uyandır o kulu. Kazancına sevinirsin, o da iyi imiş dersin. Sedef kaktığın tahta sedefsizken ne değerdeydi? Ele geldi sedeflendi, köşeye kondu değerlendi. Kulu da süslersen değerlenir, bir şeyler öğrenir.

Allahımın emrine söz edilmez: Giden gelmez, gelen kalmaz, varan üzülmez. Yol yumuşak kulundur. Yumuşak kul sevilendir.

Sevenin, sevilenin yardımcısı Allahtır. Sevmek: Karıncayı bile, yere düşen kuru yaprağı bile, tarladaki çatlak toprağı bile... Sevmenin ölçüsünü geldim, kaldım, döndüm, vardım, hâlâ bulamadım. Bulmayı düşünmedim.

Aynayı yüzünden, dumanı (şüphe) özünden çek. Aynaya yakından bakan hatayı arayandır. Güzellik arayan yakından bakmaz, ihtiyaç duymaz. Bir tek çiçeğe baksan ne bulursun? Güzel dersin, yaprağını, rengini seversin. Ya etrafına baksan, cümle güzelliği görsen... Coşarsın, taşarsın, yaratanı anarsın.

Ayrılmak niyetine dünyaya geldik. Güzellik gördük, Allahımın yolunda dönerek yolu bulduk.

(Ruhun açıklanışı:) Balık yumurtasını düşünün: Bir tek yumurta, milyonlarca tane. Benim dediğimi düşün: Bir anda, Allahımın huzurunda, bir tek emir alanda (aldığı vakit) bütün kâinata yayılabilen bir nur!

Derseniz, ermişler veya kalmışlar nedir? Allahımın huzuruna varabilmek, dertop olabilmek için yücelmek gerek. Yücelmek için hafif olmak gerek, dünyada hayırla anılmak gerek.

Dünyadan kahırla anılan, boynuna ip geçirilmiş ite benzer. İpinden çekersen yürüyebilir misin? Ruhu da dünyadan kahırla anarsan yücelebilir mi?

Ne olursa olsun, ölmüş kulun ardından kötü söz edilmesin. Mümkünse affa gidilsin. Kulumun af ettiğini ben de af ederim, der Allahım.

Korku, nesilden nesile, kuldan kula verilen ezgidir. Seni günde korkutan, Allahına varamamak korkusudur, kendini lâyık görmemek korkusudur. Sil at onu! Allahımın her kulu Onun gölgesindedir.

Gönülden geldiğince duy; etraftan aldığınca değil. Allahımı anmanın ölçüsü, çerçevesi olmaz. Gönlün ne diler, sabaha kadar ibadet mi? Yap, seni kim tutar? Yook, gezip görmek, yarattığını sevmek mi? Gez, gör. Deme ibadetim kaldı. İbadet nedir? Allahımı anmak değil mi?

Geçmiş yoldan sormayın, kapıyı açıp bakmayın. Geçmişe örtülen kapı, geleceğin selâmetini sağlar.

Allahım yardımcı göndersin, çıkışa gelen merdivene her kulu ulaştırsın. Çıkışa gelene kadar müstesna olaylar verilir. Kul imtihan edilir, meydan geçilir,

merdivene varılır. Çıkış, göçe kadar görülür. Derseniz göçte yarıda mı kalır? Asla! Varışa hazır olan, merdivene ayağını atandır. Cennet, dünyası cennete hazırlanandır. Cehennem, kulların dünyada dilediğini yapıp adaletten korkmayanın her şeyden mahrum olduğu yerdir.

Yanlış anlaşılmasın: Cennet dileyenin, cehennem cenneti aramayanındır.

Mazeret niyazla edilir, diler şifa verilir. Kendini beğenen, her şeyin üstünde gören, dünyayı da öyle terk eder. Gittiği yerde herkesten uzaktadır. Çünkü dünyada öyle diler, âhirette de öyle bulur. Her kulun dilediği verilir. Orada, Allahımın nurunu görende, dünyadaki kibrine yanmaz mı? İşte cehennem ateşi budur. Her olay göçte yerini bulur.

Kulun kaderi yazılı mıdır? denir, bizden sorulur. Plânı çizilir, aradaki boşluğu, kul doldurur. Allahım dünyayı yarattı; toprağı, suyu verdi, yağmuru yağdırdı, rüzgârı sürdürdü. Bunlar plâna dahil olaylar. Ne toprak bakılmazsa dilenen vergi olur, ne bağ budanmazsa istenen sergi olur. Kul toprağa bakar, geleceği toplar. Toprağın, suyun verilişi plânın oluşudur; bakımı, kulun bilişidir.

Kaderin değişmesi mümkün mü? derseniz, bir başkasının plânını bozacak kader değişmez. Nasıl ki,

toprağın plânını genişletmeğe çalışırsan bir başkasının toprağına girmiş, hakkını yemiş olursun.

Sedef kakmalı rahle baş odada, hamam tokmağı hamamda. Ne onu buraya, ne bunu oraya koyamazsın. Her kul da yerini öyle alır.

Nazlanmaya lâyık olana o paye verilir. Dünyada da, âhirette de böyledir. Ne var ki, naz şımarıklık değildir. Uygun yolun, uyan kulundur. Nazı da Allahımadır. Çok sevilene nazlanılır, yani Allahıma.

Güzellik görüştedir, verişte değil. Verdiğimizi, kul vardır, boş söz der, yazımızı kınar. Kul vardır, içer kanar, kandım demez; yanar, yandım demez. Hasıra yüz çeviren, halı serilse diyen hasırı da bulamaz.

Dünya malı dünyanın deme, olmasa da yanılma. Olanı paylaşırsan huzurun büyük olur. Veren, nasibini yakınınla paylaş diye verir. Elmanın yarısı sende, yarısı bende diye gözün kalmasın. Yarımı ye. Yarına ne olur denmesin. Yarına tam elma gelsin diye tamaha düşülmesin. Aşmayı değil, geçmeyi öğrendik.

Aynanın verdiği, kulun yüzünü gördüğü gibidir.

Yazıyı defterde değil, gönle kazmak gerek. Yazarsan gün gelir silinir. Kazanılan yaşandıkça görülür.

Varlığı darlığa sokma, varlığı madde ile ölçme. Verenin verdiği manadan olsun. Madde kula el açtırmasın, kul kuldan beklemesin. Kul kula ne verir ki? Sadece sebep doldurur. Ne kul kulun ömrünü kısaltır, ne ölümüne sebep doldurur. Ne kul kulun ömrünü kısaltır, ne ölümüne sebep olur. Denmesin dert ettin, ölümüne yol açtın. Elinde miki senin ömrünü kısaltsın. Yazın yazılmış, plânın ölçülmüş. ömrün verilmiş. Yumağın kopması da Allahımın emridir, kulun hayrıdır.

Kumun tanesi gibi oldum, sırtımı verdim diyen, kendini küçük gören, yaptığının farkında olmayandır. Vazife alanın küçüğü, büyüğü olmaz. Kul dünyaya yer doldursun diye gelmez. Ne var ki, vazife ile geldiğini bilmez. Bilen sadakatla çalışır. Bilmeyen, dünya diye savaşır, dünyada bahçe diye dolaşır.

Her halini kul için değil, Allahım için ölçüye vur.

Yamalı değiliz, damalı da değiliz. Dama olmadık, ele gelip oradan oraya vurmadık. Kula köle ol-

madık, kulu köle bilmedik. Allahım dedik, her geleni Ondan bildik. Kötü günde, Senden dedik, boyun büktük, hayır olduğuna inandık. İyi günde, şükür dedik, el açtık. Her günümüzde Seni andık. Üzüntü etsek de isyana yer vermedik.

Kader şudur: Allahımın kuluna çizdiği yol. Kulun kaderdeki rolü şudur: Gündüzle gece. Gündüzü ayırır, geceyi kaldıramazsın. Olağan deyip karanlıkta da oturamazsın. Gündüzden ışık hazırlarsın, çevreni aydınlatırsın. Kader de böyledir, alnına yazılanı silemezsin.

Unutmayın: Sabır ile bekleyen, lâyık gördü diyen, muradını alır.

Geçen gün, gelene aynadır, bakana ibret.

Mendil kalıbını alırsa cebe hata vermez. Onun için dürer de koyarsın. Söz de dürmeden denirse pot yapar, gönül kırar.

Meyhane, şarap isteyenin; sâki, testi taşıyanın; serhoş, bardak tutanın; âşık, saz vuranın, söz edenin; mecnun, yola düşenin, düştüğünü bilenin adıdır.

Güzel dediğim günden, verileni sevdiğimden beri dünyanın tadını buldum. Kul dünyadan neye şikâyetçi? Dileğine uymaz diye. Dileğinin ne olduğunu bilse, gününü boş geçirmez. Günün dolusu yolun velîsi olandadır; dünya yükünü omuzundan atandadır. Güzelliğin verdiğini mantıkla harcama!

Kulun ardındna pencere açmak, ileri geri söz etmek yersiz. Huyunu yumağı (yaşamı) ile ölçmek kulu yanıltır. Hatalı kul senden değil, Allahımdan ders alır.

Ölene ağlanır, yürekler dağlanır, başlar bağlanır. Dualar edilse, Allahım denilse, vardığı yer bilinse, bana da tez gelse denir.

Kul her sözün ardına günahı koyarsa, sırtını ona dayarsa sevabı asla bulamaz. Çünkü iyi olanı bilemez. Dağa bağ diksen dallanmaz; bağa yalnız gitsen toplanmaz; üzümü sergiye koysan ballanmaz. Kulu eğiteyim diye korkuya koysan güzelliğini göremez. Korku ona yer vermez.

Menbaın bulunuşu, kaynağın fışkırması iledir. Yer altındaki menbaın nerden fışkıracağı belli olmaz. Bulduğu yol da yumuşak topraktandır. Ben de yazsam diyenler toprağı kazanlarda su bulabilirler. Ne var ki

aynı menbaa ulaşmak Allahımın lûtfudur. Üzerine düşülmesin, ben de yazsam denilmesin.

Kusmak safrayı atmaktır, sövmek öfkeyi hafifletmek. Seversen kırmaya kıyamazsın, sövmeyi denemezsin. Kırık gönül, yoluna atılan, ayağına batan cam gibidir. Gezmeyi, yol yürümeyi güçleştirir.

Aştığın yol geçtiğin kadardır. Her aşan varmaz; adımına göredir. Meyvayı yiyen aynı tadı almaz. Sevgisine göredir.

Kula verilen sözdür, huzura varan özdür. Beden gelir, can alır, yürür, varır. Nereye? Çağrıldığı yere. Gelişim tekrar bedenli oldu mu? Mevlâna bir daha doğdu mu? Başka isimle de olsa, Mevlâna vücut ederdi, kendini dünyaya duyururdu.

Mecnun olan bulandır, bulduğu ile bunalandır. Gönle sığdıramadığını kâinata haykırandır. Elbet mecnun, Allah der yürür. Onu gören Allahını arar zanneder. Halbuki o , bulduğundan ötürü Allah der, yangınından bağırır.

Kuyuyu açtı isen düşünme, işim bitti deyip örtme. Üstüne toprak vur, yürü. Arkadan belki gelir sürü, onlar da nasiplenir. Sevabı sana olur. Kör kuyu,

kulun nasibinin kıtlığından; kaynak suyu, müminin yumuşak toprağından. Denizdeki fırtına seni korkutursa, göle git.

Konuk nasibi ile gelir. Allahım kulunu kuluna yük etmez. Allahım diyen konuğa yüz çevirmez.

Dilek gönülden olmalı, dile düşmemeli. Dile düşen, ağaçtan yere dökülen ham meyvaya benzer. Allahını dileyen, «Kulu da görsün, sevdiğimi bilsin» demez, sevgi beden kafesinden taşmaz. Dersen: Sen demedin mi? Açığa vurmadın mı?» Ben, görüşümü söyledim. Aşkımı deseydim, dışarı vursaydım, kâinat ateş alırdı, bedenim kavrulurdu.

Mantığa toz kaçırmayın, gönülle beraber yürütün. Gönülleriniz öyle zengin ki, mantık hatalarını örtmeğe çalışır. Gönlünüz bir konu ile serhoş; mantığınız hem dünya, hem âhiret konusunda çalışır. Gönüldeki hazineye güven, «Allahım en güzelini verir» de, şüpheyi sil. Gönülle uymaya çalışırsın, mantığın acaba der. Acaba'yı sildiğin anda, yeniden doğdum diyeceksin.

Sarfdan çok, israfa yer verilmesin. Sarf edilenin yerini Allahım boş bırakmaz; israf edilenin yeri dolmaz. Gelen dursun, yer doldursun denmesin. Ne

gelen, ne duran senindir. Kul, verilene nöbetçidir.

Nimet, kula dünya malı gibi gelir. Halbuki en büyük nimet HİKMET'tir.

Sahibimizden geldik, Ona döneceğiz. Olmasını dilediği gibi olmaya çalışır, orada da eğitim görürsün. Mertebe niyaz ile değil, gönülle alınır. Ruhların birkısmı dünyaya gelir, eğitim görür. Ne indir, ne cindir gelen; gelen, eğitime tâbi tutulan ruhlardır. Ruhun varlığı kâinatta darlık bilmez. Allahımdan dilerler, aydınlara «Aracı ol» derler. Allahım onlara dünya kapısını açar, eğitilmiş ruhların himayesinde.

Tekâmül, adım adım bulunabilen neticedir.

Ben Allahıma varacağım diye neden aracı aranır? Allahımdan dile: Yolunu açar, rehper de gönderir. Mesnetsiz duvar olmaz; ama mesnet mimarından çıkarsa sağlam olur. Kalfa elinden çıkan hesapsız gelir; sağlamlığı kaderedir.

Plânın dahilinde olan çizgilerdir doğum, ölüm, evlenmek. Yaştan baştan dilesen, ömür boyu yalvarsan, ne günün geçer, ne dakikan uzar.

Aşırı matem, kul ile ruh arasına duvar örer.

Derde düşende, Allahım dersen, öyle yücedir ki yardımındadır. Demez: Kulum derde düşende arar beni, derdi olanda sorar adımı...

Kul misafir olduğunu bilse, dünyada bağı olmaz. Misafir gittiğiniz yuvada yayılıp dökülür müsünüz? Her odaya yerleşir misiniz? Kul için dünya da öyledir. Gelen göçer. Göç vardır, ölüm değil. Yumak sararsın, çileyi çözersin. Bitti dersin: Çile biter, yumak değil!

Yaşımı günde mi sordun? Yaştan değil, baştan soraydın. ŞEMS'i görene kadar boştum. Görünce ona koştum, doldum, doldum. O zaman yaşadığımı bildim. Boşuna geçen ömür, yaşanmış sayılmaz.

O gün, bu gün var mıdır? Varlık var olduğundan, yokluğa değil, bir âlemden öbür âleme dönüş olur. Bu âleme varan bir daha dönmez, bedenlenemez. Âlemleri siz ayırırsınız: Ruh âlemi, beden âlemi diye. Hayalde olansınız, hayalle bulansınız. Bizler hakikatı bulduk. Hayalden hakikat bulunur, hakikatten hayale dönülmez. Olay budur.

Her verilen senin aradığındır. Allahım ayırmaz; kul ayırır, yakınım der kayırır. Her kul önce CÜMLE dese, adaleti gönlünde bulur.

Allahım her kuluna kaldıracağını verir. Meyvayı her yiyen aynı tadı mı alır? Asmayı verenle şarabı alan ne düşünür? Asmayı veren kulun nasibini düşünür; şarabı alan kendi nefsini. Senden önce Ondan geleni düşünebiliyor musun? Söylenen, alanın gücüne göredir. Her söz bir mana için denir. Ne var ki, alan kendi nefsine göre yorumlar. Dediğim şudur: Kul önce can demezse kendi kazanır. Can, cümle ile aziz olur, Cânânı öyle bulur.

Âhiret, ne el bağlayının, ne diz çökenindir. Âhiret, gönülden «Allahım!» diyenindir. El bağlamak, diz çökmek, bedenin selâmeti; gönlünü Allahına açmak, canın selâmetidir. Borcunu ödersen, gönlünü açarsan, hem bedenini, hem gönlünü selâmete götürmüş olursun.

Ne sana, ne senden gelene; ne ona, ne ondan gelene söz haddim değildir. Sizler Allahımdan gelenlersiniz. Onun için sözüm ne kuluna, ne yolunadır. Sözüm, sadece yola fenerdir.

Kuldan değil, Allahımdan dile. Ondan bekle. Sebep halk eder, kul buna tesadüf eder. Şükür arttırır, eksiltmez.

Söylenilenden ötesini düşünmeyin. Sağını, solu-

nu aramayın. Çünkü söz mayalı hamura benzer, ne tarafa çekersen öyle şekil alır.

Bedenin rahatlığı cenneti buldurmaz. Yanılmayın; dediğim, rahat yaşayan cennete gidemez demek değildir. Seyahata giden akçasına göre gider. Âhirete, gönül paklığına göre gidilir. Teferruat kulu yanıltır.

Kavak ağacı geç büyüse de, verimini aldın mı tez oldu dersin. Sana, söğüt suya eğilir, sudan rengini alır dense ,çözemezsin. Su mu rengini verir, söğüt mü? Yumuşak yol alan rengini kendi bulur.

Allahımın her kulu mübarektir, nurunu hıfz ettiği an. Her dünyaya gelen Allahımın nuru ile doğar, dünya tamahı ile nurunu harcar. Allahımın adaleti kulun doğuşu ile ölüşünde kendini gösterir. Doğuşun güzelliği zenginde de, fakirde de aynıdır. Ölümün nuraniliği de aynıdır, eğer harcamamışsan. Korkuyu siliniz, ölümü özleyiniz ki varışı bulasınız. Çünkü özleyiş aşkınadır. Dünya kuluna aşkından deliye dönersin; ya Onun aşkını, nuruna varmayı nasıl özlemezsin?

Allahıma götüren yol: İman. İman, sevgi ile bağlıdır. Biri çözüldü mü, öbürü işine yaramaz. Sevgi de manaya olan sevgi, maddeye değil.

Kadere söz etmeyin. Verilen en güzelidir.

Allahımı anmanın kitabı olmaz. Niyaz çerçeveye konmaz. Kur'an, Allahımı anmanın kitabı değil, kula yolunu vermenin kitabıdır.

Huzur aranmaz. Kul gönlüne kendi katar. Güzellik olaya uymada, her ânı duymadadır.

Uçan kuşta Yaratanın varlığı, açan çiçekte Yaratanın varlığı, nefes alan her kulda yine Yaratanın varlığı varken, çirkini nasıl göreyim, hatasını nasıl bulayım ki verilen o hata, Allahımın kuluna verdiği lûtfudur.

Hangi nehirden olursa olsun, yeter ki aynı deryaya varılsın.

Ne gecenin karası çirkindir, ne kulun kocası. Çirkin değil görmesini bilene, kulun tarihini okuyana. Çünkü her kul, dünyada bir tarih kaydeder:

Gelen kula örnek verir, yol seçme hakkını tanır.

Allahım, kararını aşan kuluna zararını gösterir.

Saate bakarsan zamanını bilirsin. Zaman o zamandır; gelecek zamanı göremezsin. Halbuki ne sa-

at durur, ne zaman. Olmuşsa duaların, olandır. Olan, yazılandır. Duanın ölçüsünden çıkmazsan, can-ı gönülden edilen duanın şüphesi olmaz. Almakla vermenin, kaşığına gelenin duası nasibi kadardır. Bozulmayan yazı, plânın temelindedir. Kulun Allahına dönüşü, hatası için af dileyişi, kabulün içinde değil midir?

Her kul aynı görülse, dünyanın düzeni bozulur. Dünyada olan değer için varmağa çalışmayı yersiz görürdüm. Ne imiş olanlar, kimmiş gelenler, nasıl olmuş göçenler dedin mi, dünyayı sırtına almış olursun. Denir ki, kabre konan taşın küçüğü, büyüğü olmasın; kıyamette kul yüklenmesin. Kul ne taşı, ne toprağı yüklenmez. Dünyada ruhuna mal ettiği yükü yüklenir. Kıyamette o onu ağır yürütür. Dünya malı dünyada kalır. Olanı veren elbet Allahımdır. Hak yemediysen, alın teri döktüysen, neden yük olsun? Haram olan, harama yazılandır.

Yerimin değeri değil, özümün değeridir vardıran. Bu mudur dünya diyen, pencereyi örtendir. Dünyayı öbür âlemi düşünerek temaşa edersen, güzelliğine doyamazsın. O zaman ermişin ele gelmişi olursun.

Can, dost, sevgili candır O. Âşıka sorarsan gül kokusu alırsın. Ya Allah dedik, gören gözle kapımı-

zı açtık. Kapımızı açan mı, açtıran mı dersen, açtırana izin verendir derim. Dünya gözü görmeyene baston gerekmez mi? Âhiret yolu dileyene mürşit gerek mez mi? Deryadan gelip deryaya gideceğiz. Her yolu göreceğiz, görüp bileceğiz. Bilmekten maksat, maksuduna ereceğiz.

Âhiret için yol gerekli ise de, dilenen yere varmağa aşk gereklidir.

Gönüllerle alınan gönülle harcanır. Her dileyen dilediği mürşidi bulur, eğer gönül yolu uymuş ise. Gönül yolun uydu ise gidersin. Uymadı ise ararsın. Mürşide uymak, ŞÜPHESİZ KALMAK'tır. Şüpheyi aldın mı, durma yürü. Neden kusur olsun? Şüphe ettiysen nasıl ders alırsın? Yerini bırakan Yunusu unuttun mu? Hacı Bektaş-ı Veli'den Tabduk'a gidişini unuttun mu? Daha önce Bektaşı Veli çağırdı. Yunus şüpheli oldu, Tabduğun çağrışına şüphesiz uydu.

Yola adım adım varılır, yürüdükçe çözülür.

Suyun akışını değiştirmek kulun elinde ise de, menbaı doldurmağa gücü yetmez. Karıncaya filin söz etmeğe gücü yetmez. Neden mi? Çünkü karınca filin fil olduğunu bilmez, dediğini anlamaz.

Ummak güzel, bulmak zor diyene de ki: Yükümü attığımdan beri bulacağıma inandım, gönülden iman ettim. Ne kulun sözü, ne davulun sesi kulağıma gelmez. Yudum yudum aldığın, susuzluktan yandığın dandır. Susuz kalana birden su verilmez. «Kuruluk var bende» deme. Huzursuzluk kuruluktan değil. Gördüğüm serap mı dersin, el ile tutmağa çalışırsın. Meraka yer yok. Serap gibi görünsek de asıl olandanız. Hayal sizde, hakikat bizde.

Kulun hatası ne kadar büyük olsa, Allahım kuluna o nisbette sevap kapısı açar ki, kulu görsün, affına sığınsın, Allahım desin.

Kolunu kırana beddua etme. Kolunun kırılması gereklidir, ondan kırılır. Belki kıranın sevabıdır. Düşün: Neden kırıldı? Belki hakka el uzatır da ondan. Uzanmasın, günaha bulanmasın diye Allahımın emri ile kırlır. Beddua ettiğin kulun hatası, sevabından uzak kalışıdır.

Allah adıyle başlanan her işin sabra yön bulur. Yavruna dahi tokat atarken Allahımdan izin dilersen elin iner. İşte sabır anahtarı odur.

Sohbet sofrası dileyenlerindir. Davete ne hacet! Hak yolunun kapısını vurmadan gir. Seni çağıran kapıyı açık kor.

Kusurun görülmesi kulun kendi hatasıdır. Kulun değerini kusurundan değil, meziyetinden verin. O zaman sevgiyi kâinata dağıtmış olursunuz. Kusur bedende kalır; gönül nurdandır. Bedenin hatasını gönülle ölçmeyin. Sevmez diyeni seviniz ki sevmeyi öğrensin. Kulu ayırmak, sevileni kayırmak kulun bedeninin değil, gönlüne düşen gölgenin hatasıdır. Gönle gölge nasıl düşer? Sözünü arı dili misali kullanan, gönülleri kıran, kulda hata arayanların gönüllerine gölge düşer.

Solmayan çiçek olmaz. Kul dünyada yıldız diye kalmaz. Dönüşe uymak, gönüllerde cenneti bulmak nasibimiz olsun. Cennet kulun gönlündedir.

Sebebini bilmediğin olayın sorgusuna düşme. Üstü örtülü olanın altını deşme. Dünyanın sırrına değil, kâinatın sırrına bak.

Yanılmayan yalnız Allahımdır. Hataya düşmeyen kul, bahçeye oturtulan heykele benzer. Eğer karşındakinde hata buluyorsan o sana ders olmalı, aynı hatayı kendi bünyenden uzak tutmalısın. O zaman onun hatası senin sevabın olur. Onda hata görüp aynı hataya kendin düşersen, o kulun günahını da yüklenmiş olursun. Gayemiz O'na varmak; kuluna ölçü vurmak değil.

Konuya giriş Yüce'ye eğiliştir. Yüce'nin Âdeme eğil dediği, Kendinden verdiğinin delilidir. Âdemi yarattı, «Nurumdan» dedi. Meleklerini kuluna adadı. (Onun için) kulun kula eğilmesi hatadır; çünkü her kulun yaratılması Allahımdan atâdır. Âdem başka, melekleri başkadır. Melekleri âhiretin hizmetindedir. Kulunu, kendi nurundan verir, dünyada bedenlendirir. Melek dünyaya vardı Şeytan oldu; kul kulluğundan vermedi. Onun için kulları Allahımın sevgilileridir.

Bedenin küçük geldiği söylenir. Bedenden maksat gönül yapısı, Yâr'ın kapısıdır. Buluşma anında, ömürden versem desen çok basit kalır. Çünkü o an (ölüm ânı) öyle yücedir ki ömür an gibi gelir, kâinata yayılır. Varışta -duacı olalım- arada boşluk kalmasın. Buluşma ânı uzamasın, bekleyiş yumuşak olsun.

Mantık dünya ile âhireti ayırıncaya kadar çalışır. Âhiret yoluna bağlayınca, mantık yerini gönüle bırakır. Aşk mantık kabul etmez. Deryaya dalan ölümden korkmaz. Mantığını gül bahçesine girinceye kadar çalıştırırsın: Nerden gireyim, nasıl gireyim diye. Varınca, gülden başka görmezsin, bülbülden başka dinlemezsin. Mantığı orada ne yapacaksın?

Namazı borcum diye kılarsan, borcunu ödemiş olursun. Aşk ile kılarsan nuruna varmış olursun. Ya-

lın dilin ne ise gönül onu söylesin. Namaz emredil - diğince, Kur'anda yazıldığıncadır. Niyaz, yalın dilincedir.

Ummak güzel. Umduğunu bulmak için UYMAK gereklidir. Üzüm şarap olasıya kadar türlü böcekler görür. Ne şikâyetçi olur, ne tadından verir.

Güzelde aramak, çirkinde bulmak önemlidir. De nir ki ne aranır, ne bulunur? Güzeli güzel yapan aranır. Çirkinde güzeli bulmak kulu kazandırır.

Kumunu elediğin toprakta taş varsa yol üstüne atma. Unutma, senin elinden ayağı takılırsa senin günahına kaydedilir.

Yokuşu inmek mi kolaylıdır, çıkmak mı? Yokuşu çıkmak kolaydır. Çünkü çıktıkça hafiflersin Beden ile değil elbet. Yerden toplamak ağaçtan toplamaktan kolaydır. Ne var ki yerden toplanan bereli olur.

Aşmadığın yola karanlık dersen, hatayı kendinde ara. Geçilmeyen yolun ismi verilmez, aydın veya karanlık denilmez. Sen dile, «Allahım!» de, kandiller yanar, ışıklar saçar! Dileyen kulunun yoluna nuru döker. Ayna görene verir, görmeyeni siler.

Her gönülde aynı ateş verilir. Ne var ki (bu ateş) kulun nefsi ile harcanır. Harcayandan olunmasın.

Dünyada niyetini YÜCE'ye bağlayan varışta neticeyi bulur. (Ancak) amelin niyetine eşit olmalı ki ganimeti bulasın.

Kâbenin sırrı Kâbede gizlidir. Kulun sırrı gönlünde gizlidir.

«Komşunu sevdi isen beni de seversin; çirkini gördü isen, elini versi isen beni de görürsün.» der Allahım. «Körün gözünde değilsem kulağındayım. Sağırın kulağında değilsem elindeyim. Kulumdan ayrı kalmam. Hiçbir kulumu bırakmam!» der Yüce Allahım.

Unu toprağa katmayın. Un, un olduğunca değerlidir; toprak, toprak kaldığınca. Birbirine katarsan ikisini de yabana atmış olursun. Değeri değerde kaybetmiş sayılırsın.

Sahte gönül çiçek vermez. Bozkırı sularsan, vereceği yine bozkırdır. Vergide değil hata; alanın sathında.

Yelkeni açarsan, sahilden kaçarsan, gördüğün

SONSUZ'dur. Gönlünün yelkenini aç, sahilden kaç ki sonsuzla bir olasın, muradı orada bilesin.

Gülün dikeninde hikmet nedir? derseniz, kulun hatalarına askıdır, derim. Gül nedir? Nezaketin, zerafetin, paklığın örneği... Onda hata ararsan, hataya kendin düşmüş olursun, dikenine takılırsın.

Ümitsizlik, ummayanda olur; Allahımın affını bilmeyende olur.

Eğer «Yaratanın verdiği keramet» dersen, sen de kerametin kendisisin. Keramet, kulun eremeyeceğidir; kulun kula veremeyeceğidir.

Deryada kaybolayım diyen, kâinatı gönlüne doldurmayı bilendir. Kâinatı sevmeden deryada kaybolamazsın. Deryaya girenin, maddeden sıyrılanın manaya gönül açtığı an, deryada kaybolduğu andır.

Her gelen O'ndandır. Şüphesiz olmasın. Her yarattığı O'nundur. Verdiğini sana verir, senden beklemeden. Sevmesini bil ki O'nu göresin. Vermesini bil ki O'nu bulasın. Verdiğin O'ndandır, aldığın senindir. O'na verdiğini dahi Ondan alırsın.

Ne ondan, ne bundan... kayıp sadece gönül kırdığındandır.

O'nun vergisinde, kâinata sergisinde ne varsa senin içindir. Demeyin kulunu ayırır, sevdiği kulunu kayırır. O'nun ayırdığı yoktur. O'nu sadece seven görür. Kapını açmazsan havayı alır mısın? Güneşi görür müsün? Karanlıkta oturur, sadece karanlığı görürsün, karanlığı bilirsin. Hata kimde? Güneş yok, hava yok dersen hatanı düzeltmeye, pencereni, kapını açmaya bak ki O'nu göresin.

Bedenin vergisi O'ndandır. Madem öyle, onu da (bedeni de) sevelim. Dünya da O'ndan, benden de. Değerini bilelim. O'na varmak için bedeni hırpalamak gerekmez.

Mutluyuz, kutluyuz, çünkü O'nun kuluyuz. Hatalarımız? derseniz, O'na sığınırız, sığındıkta hatalardan uzak kalırız. Hata da kulun, Allahından af dilemek de.

Allahımdan çirkin sâdir olmaz. Kulun gönül gözü görse güzelde çirkin bulur. Şaşkın baktığın her olağanüstü hadise, aslında müspet olaydır.

Güneşin olmadığı vakitte, aydan ışık beklersin. Aydan gelmediğinde yıldızlara bakarsın; vakti ondan alır, yönünde önüne katarsın. Güneşin vergisi yıldızlarda müşahade edilir. Sen aslında yıldızda güneşi gördüğün için ona uyarsın. Yıldıza ışık veren de gü-

neş değil mi? Hiçbir yıldız güneşten başka yerden ışık alamaz.

Aşmadığın duvarın ötesi senin merakına yol açar. Meraka yer vermezsen, huzur senin olur.

Veren O ise alan da O'dur. Çünkü her şeyin sahibidir. Senin kederinin dahi sahibi olduğunu unutma, ona dahi sahip çıkma.

Cesette ne ararsın can olmayınca? Canda ne ararsın ruh olmayınca? Ruhta ne ararsın aşk olmayınca? Yanarsan O'na yan, aşkın sahibi O'dur. Dönersen O'na dön, ruhunun sahibi O'dur. Olduran O, dolduran O, döndüren yine O!

Aradığın kapı senin kendi gönlünde. Orayı ara, orayı sula, orayı besle. Gönül Kâbedir; onu tavaf et!

Hatasızlık arama. Hatalıyım dersen affından geri kalma, Ondan af dile. Hata olmasa affine ne hacet kalırdı? Hatalar çok ki, en büyük vasfı aff ediciliğidir.

Vergisi senin gördüğün olduğunu sanma. Senin gördüğün, şahit olduğun, sadece onsekizbin âlemin bir perdesidir. Eğer operdeye lâyık isen...

Dünya sadece şekildir. Eşyanın aslı ruhudur. Ceset de ruhun eşyası değil mi? Asıl olan ruhtur.

Menekşenin renginde mi, kokusunda mı yumuşaklık? (Ne renginde, ne kokusunda;) Yapısındadır. Çünkü bütün güzelliğine rağmen başı önündedir. Menekşenin yapısında has kulunu gördüğüm de ondan...

Yol aldıkta, güzelliği gönüllere doldurdukta ne gördük? Taşı da sevdik, toprağı da, kurumuş yaprağı da...

Gece ve gündüz dünyaya mahsustur, kâinata değil. Dünya kendi gölgesinde geceyi bulur. Kâinatın gölgesi yoktur. Kâinat ışığını güneşten değil, Yüce-den alır. Onun nuru ile aydınlanır. Dünya maddeyi, kâinat manayı besler. Kâinat, Allahımın «Ol!» dediği, her yarattığıdır. Madde olan her şeyde gölge mevcuttur. Gölgesizlik manaya mahsustur. Çünkü Allahımın gölgesi yoktur, O'nun sadece nuru vardır.

O'nun yarattığı isen neden kendini sevmezsin? O'nun yarattığı isem neden beni sevmezsin? O'nun yarattığı ise neden onu sevmezsin?

Her hadisede değeri olan teslimiyettir; olmuş için, olacak için...

Senin çile dediğin her olay, aydın kapının kilididir. Her aydın olayın kilidi vardır; anahtarı kulun elindedir. Kul sabırdan uzak kaldıkça ne kilidi bulabilir, ne kapıyı açabilir.

Kazmadığın toprağa çiçek diker misin? Dikilmemiş toprağı sular mısın? Toprağı kaz, çiçeği dik, kökünü sula, Allahıma havale edildikte çiçek tutar. Kurur diye korkma.

Her «Allahım!» diyen O'nun kuludur. Sever ayırmadan, korur kayırmadan. O'nda ikilik yoktur. Dünya haline bakıp kulunu hor görmeyin. Dünya haline bakıp kuluna diz bükmeyin. Madem ki sen kulusun, kulu olanı senden bil. Seni sende, beni onda, cümleyi Bir'de bul! Birlik'te selâmet, birlik'te keramet, birlik'te hayret, birlik'te hakikat vardır.

Güzellikte ölçü arama. «Ağacın güzelliği çiçeğinde» deme. Çiçek kendi güzelliğini ağaca verir. Ağacın güzelliği özelliğindedir. Ağaç vermese çiçek renk almaz, ağaç vermese çiçek meyva olmaz. Onun için güzelliği süste değil, özde arayın ki, süsten uzak kaldığında çirkin demeyesiniz. En büyük hata odur.

Her olayda keramet beklenmez. Kulluğunu bilmen için bedenini görmen, onu öğrenmek gerekir.

Meyvayı aramazsan ağacı öğrenemezsin. Olaylar seni aramaya zorlar. Onun için, her olay hayırdır derim. Yanmayan odunu yakmağa çalışırsın, atayım demezsin. Evet, aramak odur. Oturmak, geleceği beklemektir. Halbuki gelecekten önce hal vardır. Halin durduğu yerde gelecek karanlık görülür; çünkü durmak yoktur.

Şemsin kaybında figan ettim. Kendimi kendim iki ye attım. Aslında figan değil, niyaz etmem gerekirdi. O'nun Şemste kaldığını sandım. Hatam orada idi. Şemsin gidişi aslında onun içindi. Kendini tapılmaktan uzak tutmak, her kulun Şems olduğunu ispat etmek için!

Onun için hiçbir varlığa aşırı düşkünlük göstermeyiniz, hüsrana uğrarsınız. Aşırı düşkünlük şirktir. O'nun verdiği O'nundur. O'nun sevdiği O'nundur. Her kul Onun sevdiğidir. Onun için Onun sevgisine ortak olmayınız. Onun yarattığı diye seviniz, her yarattığına aynı sevgiyi veriniz. Güzellik oradadır ki O'nun diye sevesiniz, O'ndan diye göresiniz.

Namerde muhtaç oldum diyen yanılır. Aslında namert dediği, onun sevap kapısıdır. Kulun nasibini ne mert, ne namert verir. Veren sadece Yüce'dir. Kulun geçmişte düştüğü hata, gelende (ilerde) onu namert diye gördüğü kulla karşılaştırır. Onun için hiçbir olayda hata aramayın.

Uğraşın kulun hayrına olsun ki sana sevap kapısı açsın. Yemeği düşündün mü yolda olanı da düşün. Giymeği düşündün mü yola gideni düşün. Öyle olduğu zaman unutma ki seni düşünen de olur.

Kendimde bulduğum sadece Yüce'dir. Cümlede gördüğüm de aynıdır. Madem ki öyle... ben ayrı, cümle ayrı mıdır?

Her kul haklıyım der her adımını attığında. Öyle oldukta sen de onu haklı bul ki kazancınızı paylaşabilesiniz. Sevap paylaşılır mı derseniz, elbet. Hatalı hareket, ergeç kendini gösterir. Sen onu hatasız aldığında sevgisini kazanmış olursun. Deme, varsın sevmesin! Daha önce dedim: Sevmek, sevilmek Yüce emridir.

Men edilen her olay kulun selâmetidir. Öyle olduğunda, gelecek şer seni sıkmasın. O zaman diyebilmelisin ki, ben çizgiyi zorladım da şerre uğradım. Zehir, zehir olarak içilirse öldürür. Panzehir diledikte şifa verir. Her an dileğini hayır eleğinde ele ki zehir dahi şifa versin.

Dünyaya aramak için geldiysen aramayı öğren. Kaybolan eşyanı nerde ararsın? Elbet eline yakın yerde. Yüce'yi ararsan nerde bulursun? Elbet gön-

lünde! Eğer gönlünde Yüce varsa, O'nun yarattığı da vardır, var olmalıdır.

Yenilenmek istersen an içinde ân'ı yaşa. Her an, yeniden doğuşundur; eskiden sıyrılışındır.

Güzelde her kul ayrı fikirdedir. Kimi sarı saça güzel der, kimi esmeri sever. Halbuki hepsi güzeldir. Ayırmayalım güzeli, sevelim gazeli (kuru yaprak). Dökülen yaprak sevilir mi derseniz, onu seven toprağa sorunuz.

Gam, Hak'tan uzak kalanda olur.

Elini her kula uzat; düşman da bilsen... O zaman ele de güzel gelir, dost dostu öyle bulur. Dostluk, el ele verme ile başlar. Her iki elini bir dostuna vermezsin elbet. İki el sana iki dost kazandırır. Unutma ki iki dostta da dört el vardır. El, el ile büyür, cümle bir olur.

Dilediğiniz gibi söylemek zevkimiz olsa da, dilenilen gibi söylemeyi edepten sayınız.

Meyde her kul aynı tadı bulmaz: Kimi serhoş olayım, kimi kendimi unutayım, kimi de yâri bulayım

diye alır. Serhoş olayım diyen, yolunu arayandır. Kendimi unutayım diyen, dünyayı silmeğe çalışandır. Yâri bulayım diyen, her ikisinden de öteye geçendir. Ne var ki, ulaşan değil! Çünkü ulaşan, yârin gölünde olduğunu bilendir.

Takdir edilen, tedbir ile bozulamaz. Neden bozulamaz? Çünkü seni tedbire götüren de takdire yer verendir. Sana tedbiri verdi ise takdire uyduğundandır.

Dayandığım Yüce'dir, açtığım gece. Günü, her kul bilir. Geceyi, gören açar. Dünya kulu ancak GÜNÜ verebilir, GECEYİ idraki çözemez. Geceyi, Hakka yürümüş, dünyadan göçmüş, geceden çıkmış olan bilir; öylece verir.

Gül güzeldir. Her kul bilir. İnkârı yoktur. Dikeninden şikâyetçi olur. Şikâyet edilen, beğenilmeyendir. Halbuki Allahım yersiz yaratmaz. Öyle ise kula şikâyet düşmez. Velev eline batsa, kanını akıtsa... Huyun en güzeli, var olan her yaratılanı güzel görmektir.

Kul nerde olursa olsun, Allahım ondadır. Kul O'nu ne kadar bilirse o kadar yakınındadır. Cenneti arayan onu dileyendir. Cehennem korkusu kulu kendinden uzaklaştırandır. Allahım sende oldukça, cehennem korkusu neden?

Sevgi sonsuzdur elbet. Ne var ki hududu yine de çizilmiştir. Sevginin dönüştüğü yerde AŞK başlar. Sevgi ölesiye kadardır, aşk varasıya. Vardığımız yeri bilsek der her kul; bilmeyi diler. Bilmeyi dilersen sormayı sil, derim. Allahıma sorgusuz varan, bulur.

Dinmeyen ağrıda aradığımız nedir? Cefa mı, sefa mı? Ya Allah dersen, safadır; Hey Allah dersen, cefadır. Ya Allah: Verdin, alırsın. Hey Allah: Neden çektirirsin? Senin Allah'a soracak sorun var mı ki!

Alınmadık nasip yoktur vergisinden. Nasip sadece madde ile değildir. Gezdiğiniz, gördüğünüz, Allahım ne güzel dediğiniz nasibiniz değil mi? Ağaç benim değil, çiçekler benim değil, nasıl nasibim olur derseniz, görgünüz sizin değil mi?

Aldım, verdim, kullarını gördüm, gücümce gözettim dediğin an yanılmış olursun. (Çünkü) ne verdiğin senin, ne gözettiğin. Gözeten de O, veren de. Sadece dilediği kulunun eli ile verir, dilediğinin gözü ile gözetir .Orada sen yoksun. Ağacın vergisi ile öğündüğü görülür mü?

Merdivenin çıkışı neden zordur da inişi kolay gelir? Zahmetinden. Çıkışta göreceğini düşün de zorluktan şikâyetçi olma.

Yunusum der ki: «Cefayı sevdim, yârime yaklaştırır diye; sefayı sildim, uzaklaştırır diye. Bilene lûtfu, bilmeyene cefasıdır.»

Az verse, çok verse, şükür! Az da O'ndan, çok da O'ndan. Az olan bende, çok olan cümlede (başkalarında) olsun der, duacı olurum.

Allahımın düzeninde aksayan olmaz. Kul bunu bildikte, huzurdan uzak kalmaz.

Kul hakkında asla yargıya düşmeyesiniz.

Eline tezeği alsan elin elbet kirlenir. Unutulmasın ki bu kir zahiridir. Su onu temizler. Allahım kulunu temizlenmeyen kire düşürmesin. Temizlenmeyen kir nedir derseniz, gönül kiridir. Aynayı eline alıp aydın yüzünü kendine, kara yüzünü başkasına tutanın gönlü kirlidir.

Madde sana esir olsun, sen ona değil. Madde sende kalsın, sen onda değil!

Her dağılan damlanın buluşacağı bilinsin; toprak ile karışsa bile...

Cahil aş diye, bilgin ilim diye, olgun olayım diye yer. Ama hepsi de yer.

Aşmadığın duvarı çok yüksek dersen, merdiven dayadıkta yükseklik silinir.

Önce masal diye dinlediğin, hayaliyle uyuduğun, günü gelip hakikat oldukta, masal değerini kaybeder; hayalini daha uzağa atar. (Soru sorulur: «Bu uzağa atılış nereye kadar devam eder?» Cevap:) Ufuklar öyle sonsuz ki sahili bulunmaz. Kıyamete kadar açılsa sonu gelmez. Çünkü sonu yoktur.

Her sergiye malını koyan, en güzeli benimdir der. Kulun ölçüsü gözündedir. Madde göz ile, mana gönül ile ölçülür. Her gittiğin sahilde en güzelini gördüm dersin. En güzeli ne ile ölçersin? Elbet göz ile. Kulun gönlünü ne ile ölçersin? Onun ölçüsü ne sende, ne bende, Allahımdadır! Onun için kuluna, ne halde olursa olsun, söz edilmesin, ölçü vurulmasın. Katrada kâinatın özü bulunur, bir gönülde kâinatın tümü bulunur.

Manayı bilmenin yeri nedir derseniz, maddeyi silmek, olana uymak. Maddeyi silmek her şeyden elini çekmek değildir. Yerli yerince, kulun gönlünce, Allahımın emrince olan her olay, manaya adımdır.

«Sahibiyim» dediğin her varlığın senden uzak kaldığını unutma. «Sahibisin Allahım» dediğin an, her varlık sana da kayıtlıdır. Çünkü O, her varlıktadır. «Benim» dediğin an, ondan ayrıldığın andır.

Bedene tâbi olan can, manadan nasipsiz kalır.

Gurbette olur mu ruh? Ruh her an aramızda. Gurbet madde olan âlemdedir, bedenden ayrılıncayadır. Kulun ruhu her an aramızdadır. Ayıran beden.

Kaderin etrafında dönen olaylar kulun niyetincedir. Ne var ki onu da yazan tek kalemdir. Masaya koyduğun aşı tadı ile, tuzu ile sen hazırlarsın. Yiyebileceğin, nasibindir. Yiyemediğinde gözün kalmasın.

Beden, canın dünya elçisidir. Candan gelene bedeni uydurabilirsen, kâinat senindir. Bedeni cana uyduramadın mı, kâinat bil ki silindir olur, seni her an üzerinden atabilir. Düştüğün boşluk, canına terbiyedir.

Uymak sabretmektir. Verdiğini hayır bilmektir.

Daha önce soruldu: Kıyamet koptukta dünyanın

hali nedir diye. Sorgudan uzak kalınız, dedim. Günde (şimdi) izin ile geldim:

Nasıl ki kul bedeni varken yok oldu; dünyanın da oluşu, cümle yıldızların, ay ile güneşin de olacağı yokluktur. Aslında yokluk değil, aslına rücu (dönüş). Kâinat O'nun gölgesi değil mi? Demek ki yokluk burası. Vergisini, yargısını, görgüsünü beden ile idrak ettikte, O'na varış doğuştur.

Kâinatın Özü sudur; taşı ile, toprağı ateşi ile. Muayyen gün (kıyamet) geldikte, taşı toprağı su oldukta, kulları O'nu buldukta doğuşu bilecekler, varlığı o zaman idrak edecekler. Muayyen günün olduğu, cümleye güldüğü gün görülecek elbet. Günümüzün hasreti o günde çözülecek.

Şeytan madem suçuna ortaktır, neden sevabını da (onunla) paylaşmazsın? Hatan oldu mu, şeytana uydum dersin, sevabını kendine mal edersin. Suç da, sevap da kulun sadece kendinindir. Ne alınır, ne satılır, ne paylaşılır.

Allahım demek için sadece kendi derdine çare arama. Cümle ile bir ol, cümle ile var ol!

Gevrek dala dokunma, kırılır. Dolgun dala oturma, eğrilir. Suyun karıştığına yakınma, durulur. Kul

çok koşarsa yorulur. Adım adım gidelim, görelim, sevelim, sevgisinde eriyelim.

Hayra inanan kulun, huzuru eksik olmaz. Huyun yozu, her hale «Uymuyor» diye bakandadır.

Kul vardır, bir demet gülde kâinatı bulur; tüm güzellikle kalbolur. Kul vardır, gül bahçesinde dolanır, hâlâ güzellik nerde diye aranır. Aradığın yerde durma; çünkü aramak gerekmez.

Gayb, kulun perdesidir. Yumuşak olursam açarmıyım deme. Sana verilen Allahımın lütuflarından değil mi? Neden olandan geçeyim, görünmeyeni açayım dersin?

Allahımın lisanı gönüldedir, gönül lisanıdır. Onu sadece O çözer. O alır, O verir. Onun için İster Hristiyan, ister Musevî, ister putperest olsun, yeter ki «Allahım!» desin. Öyle oldukta cümle yaratılmış Mevlâna'ya dosttur.

Şeytanı kul kendi, gönlüne koyar. Eğer gönlün Allah ile dolu ise şeytan nereye girer?

Mümin, sadece «Yaratanım!» diyendir, verdiğine uyandır. Musa da mümin, İsa da. Meryem de, cüm-

le yaratılan da. Mümin kul vardır, Müslim kul değil. Bin Müslim bir mümin edemez.

Niyazın olduğu yer, kâinatta durduğu yerdir. Ne kilise, ne cami gönül ile yöneldiği yerdir. Gönül ile yöneldiğin yer, Hakkın huzurudur.

Kul, kul ise ,kuldan kulu ayırmaz. Kâfir dedikte ayırmış olmaz mısın? Kulun niyazı Allahıma gönülden varıştadır. Onu hiçbir kul çözemez; kendinde dahi. Ölçüsü Allahımda olan her şey, kulun sözünden uzak kalır.

Allahım kullariyle her an hemhal olur, kendini onlarda bulur. Yanılmayın: Onlarda bulur dedikte, kulun O'nu idrak anıdır. Yoksa Allahım her an, mümin olsun olmasın, kullariyledir.

Kulundan selâmını esirgeyen O'ndan değildir.

Her aldığın (yani değişik dinler, inanışlar), seni doğru yola götürür. Sadece AŞK, seni cümle dinlerin üzerine çıkarır. Seni dine davet eden Peygamberin hangi kuvvete dayandı? Allah aşkı'na. Onu gönlüne alan, dinlerin üzerine çıkandır.

Allahı inkâr, kulluğun dışındadır.

Sohbetlerimiz O'na gidiştir, gidişte buluştur. Buluş ergeç vakidir. Ne var ki, tez varışı dileyen, «Allahım Sana!» diyen kullarının gönüllerine hitaptır.

Kur'anı bilsen, «Ergeç cümle âlem Müslüman olacaktır» sözünü anlardın. Kul bunun yorumunu şöyle yapar: Cümle dinler silinecek, kâinat Müslüman olacak. Aslında, her kul varışta müslüman varacak, yani idrak edecek demektir.

Ulu'lar (Gül yüzlüler) sözünden alacağın şudur: Cümle dinlerin üzerine çıkmış, onu her haliyle idrak etmiş, idrakini dünyada bilmiş, bilmeyene vermiş kullarıdır.

Vecd ile edilen niyazın ölçüde yeri yoktur; çünkü ölçülere sığmaz.

Yenmediğin öfkenin zararı kendinedir; yendiğin öfkenin kârı da kendine.

İlmine girmeden, yolundayım diyemezsin. İlmi nedir dersen, O'nu bulman, O'ndan olanı bilmen, O'ndan gelene uyman. İlim kitapta değil, gönüldedir. Kitapta sadece erkân bulunur.

Koşan ata gem vuramazsın. Dilediğin yerde, dur diyemezsin. Atın koşusunda toz çok olur. Ne var ki hepsi arkada kalır. Arkada kalana değil, önde gidenedir itibarımız.

Her avuç pirinç aynı sayıda olmaz. Yine de ölçüsü bir avuçtur. Gönlümüz O'nunla oldukta, O'nunla mîraca çıkmış olmaz mıyız? Gönül gönüle bağlandıkta çözecek bulunur mu? Ben her an Allahımla beraberim demek için evliya olmak gerekmez. Ne var ki adı ile değil, varlığı ile beraber olmak; O'nun ol dediği, kulluğu sınırladığı yerde bulunmak O'nunla beraber olmaktır.

Kaybına kahretme, fakrine utanç duyma, yemediğin aşın hasretine düşme ki sınırı aşmayasın.

Kul, hatasiyle doğruyu bulur. Eğer hataya düşmemiş olsa doğrudan bihaber kalır. Eğer yollar, çamur olmasa, taşı toprağı kulu rahatsız etmese düzenlenir miydi?

Mütevazi oluşta, her yaratılana saygı vardır. Saygıda sevgi vardır, sevgide O vardır. Hümmalı olmayalım. Biliriz demeyelim. Bilgiye hudut koymayalım.

Her olayın bağlantısı kulun görgüsüne açık değildir. Kumaşı alalım; makasa vuralım derken bedene

uyanı düşünürsünüz. Her kul sadece kendine uyanı alır. (Onun için) sana uyanı öbürüne maletme; bir yanı noksan kalır. Her pişen aşı, yalnız, yiyen bilir. Yemeyenin sözünü etme. Dişine göre alır. Dişi olmayan bademi nasıl kırar? Elbet taş ile. Aymayı bilmeyen nasıl uyanır? Ayağına gelen taş ile. Taşa küfreder - sin, canımı yaktı dersin. Yaptığını bilsin, eline alır, öpersin; bana dost imişsin dersin. Unutmayın: Her yarattığı, kula dosttur.

Çifçi toprağı sürer. İşçi ekini derer. Her kul topraktan bekler. Gönüller Dostu gözler. Gördüğün O değil mi? Sorduğun O değil mi? Suçladığın dahi dedeğil mi? Sorduğun O değil mi? Suçladığın dahi O delünle sev ki sadece O seni sarar, verdiği her karar kulun hayrına yarar.

Kuşlarda kâinatın ahengini dinledim. Sözün yetmediğine kani oldum. Canım Cânânın, gönlüm Cânânın, benim olan neyim? Geldim, gördüm, her şey benim dedim. Dünyayı benim sandım, maddeyi kendime malettim. Aşkına düştükçe, her olayı deştikte, odun idim, kömür oldum; deşmekten geçtikte yandım, kor oldum.

Çam güzeldir: Dökülmez, yeşili gitmez diye. Çoban güzel: Sürüden başka gütmez diye. Dost güzel:

Çirkini bilmez diye. Kâinat güzel: Kulundan esirgemez diye. Veren'in vergisi güzel, sergisi güzel, sorgusu güzel... Alan da güzel alsın. Sergisinde görsün, sorgusundan korkmasın.

Dert senin değildir; çünkü Yüceden gelmez. Olaylar nedir dersen, kulun kuruntusu!

Yamayı dilemeyen, yeniyi bulamayan elbet açıkta kalır. Açıklık nereye kadar götürür? Eyvallah diyene kadar. Aydın gönülde gidiş, korkusuz olur. Sahipsiz kaldım diyen yardımcıyı kimden alır? Cehennem nerde başlar, nerde biter? Gönlünü O'na bağladığın an, bitiştir. Nurunu harcamadığın, varışa hazır olduğun zaman, ışığın sana buldurur. Nurunu harcayan, varışta yolunu ne ile bulur? Göçünden (ölümünden) kıyamete kadar olan zamanın, sana cennet veya cehennem olur. Nurun kadar yaklaşmış olursun.

Cennetini dilediysen, gönlünü mâmûr et. Çünkü cennet sendedir. Cehennemden korkun varsa, verdiğini bilesin, Allahımdan diyesin, cehennemi gönlünden silesin. Hasret kimin? Elbet O'nun. Meydan kimin? Elbet senin. Sayısız verir, sayılı alır.

Sayısız verdiği nedir? Vasıfları Sayılı aldığı nedir? Kendine mal ettiğin tek vasfı... Sayısız vasıflarından bir tekini kendine mal ettiğinde,

yerini bulmuş olursun.

Servette ferah vardır diyene eyvallah dedik. Ne var ki, servette her kulun telâkkisi değişiktir. Kimi maddeye, kimi manaya servet gözüyle bakar. Cümlesine eyvallah demek düşer.

Günahımı sevabım ile örteyim diyen yanılır. Günahımı af dileyeyim, sevabımı sevdiğim için yapayım diyen kazanır.

Keramet sendedir, senin doğuşunda. Keramet bendedir, seni sevişimde. Ben seni sevdiysem O'ndansın diye; sen beni sevdiysen O'nun ileyim diye. Sen de O'sun, ben de. Kıyameti bildikte, o güne geldikte, TEK BİR oldukta, sen-ben silindikte geriye ne kaldı? SadeceO! Bugün, o günün kapısıdır. Bugün alacağın, o günün tapusudur.

Bilenle bilmeyenin bir olduğu görülür mü? Bilen kimdir, bilmeyen nedir? Bilen, kendini silendir; kendinde olanı bulandır. Her varlık O'nundur, diyendir. O'nun olanın O'ndan olduğunu çözendir.

Mimarın yapısında taş da var, kum da, tahta da. Hepsi bir bütün olur, binayı meydana getirir. Onun

için deriz: Hatalı aramayın. Bir bütün oldukta, onun da (hatalı bulduklarınızın da) yerini görün.

Meyvanın oluştuğu, kul eline geliştiği bilinir. Haz ile yenilir. Ermeyen meyva toprağa dökülür. Döküldükte yabana mı gitmiş olur? Hayır. Yeniden yeşerir, ağaç olur, o da meyva verir. Onun için ham meyvaya da söz etmeyin. Her gelişen oluşandır.

Neredeyim diye soran, Yaratanın yarattığı yerde olduğunu bilse sorudan uzak kalır. Nerde olursan ol, O'nun makamındasın.

Minareden gelen seste O'nu bilirsen, sesi değil, sözü alırsın. Çünkü sözde özü bulursun. Özü bulduk-ta O'nun ile bir olursun. Birlikte sen varsın; birlikte ben varım; öyle ise birlikte sadece biz varız.

Kendini bulmak söz ile olmaz. Kendini bulan sükûta erendir. Alan değil, verendir.

Yaşamanın özünü verelim: Sevenin varsa seven kadar yaşarsın. Sevenin yoksa onun için «Neden?» de, nedeni kendinde ara. Kendini buluş odur, hatayı kendinde arayıştır.

Suyun akışına ayak uyduran kendini deryada bulur.

Mayayı kendin için yuğurursan sadece kendin doyarsın. Cümleye dersen fırın açarsın.

Batıya doğuyu açacak kapı, içinde bulunduğumuz, vatanım dediğiniz yerdir. Unutmayın: Oralara Yunus adı, Mevlâna adı yürümüştür. Aslında Hakkın adıdır o. Ne var ki kulu kendinden temsilci arar, kendi adını oraya verir. (Yoksa) söylenen O'nun adıdır, O'nun yâdıdır, O'nun anılışıdır.

Gerçeği arayım, doğruyu bulayım dersen, bu dileyiştir. Ne var ki, gerçeğin sana açıldığı an hangi andır bilmen için, gönül gözünün açılması, hak gerçeğin dilenmesi gerekir. Gerçekten maksat sırları değildir. Her var olan açıktır. Ne var ki, sır sendedir. Zorladığın kapı sana ikinci kapıyı gösterir, orada gücün kesilir.

Kendin dahi kendinde olanı bilmezsin.

Yenmemiş aştan alacağın yoktur. Denmemiş sözden bulacağın yoktur. Ne var ki yense de, dense de bileceğin tek şey: Yaratır, gözetir, gözettiğini öz-

letir, sevmeyene dahi gün gelir sevdirir, kendini buldurur. Şüpheniz olmasın, kaygı gönüllere dolmasın. Çünkü kâinat O'ndandır; kul O'nundur; buluş O'nadır; dönüş O'nadır bilse, bilmese.

Çeyrek somundan aldığın ayrı, bal ile börek yediğin ayrı mıdır mideye gittikte? Sevmeyi, bildiğince; yolunu, aldığınca yürü.

Dünyanın kaygusu, sevgiyi bilip (bildiği halde) bulamamasıdır. Ne var ki bilinen her şey, (madem biliniyor) bulunmaya meyyaldir. Her kulun gönlünde aşk çiçeği mevcuttur. Ne var ki su gerek, suyu verecek gerek.

Gülün açtığı yerde, gönlün seçtiği yerde O vardır. O'nun olduğu yer gönlündür. Yer silinmez, gök delinmez, susuz asla kalınmaz. Yerde bulamazsan gökten dile. Rahmetini asla esirgemez.

O'ndan alayım dedim, ömür boyu yürüdüm. Dönüşte yanıldığımı gördüm. O'ndan almadığım an var mı ki yürüyüp de alayım! Dileğimiz, vergisini görmek olsun, almak değil. Vergisini almak kolay, görmek zor.

Kapanan kapılar unutulsa, açılan kapılara bakılsa kaygılar silinir, gönüller yıkanır. Her kapıyı Hak eli açtı denilir. Elbet açan O'dur. Uyulan O'nadır. Silinen O'ndandır. Giden memnun, gelen mahzun. Aradık diyelim, kâinata gelişe inanalım. Dönüş, O'na, O'nunla olsun. «Senden geldim, Seninle oldum, Seninle Sana döneyim, Allahım!» dense, bu niyaz ömrün özeti olurdu.

Kaderim O'ndan mı, benden mi dersen, kurulan bina O'ndandır. Sen, binanın içini dilediğin gibi tezyin et; dilediğin şekilde tanzim et. Varlığın O'nun, darlığın senin. Varlıkta darlık dersen, tanzimini değiştir. Pencere önüne dolapları örtme.

«Neden dikenli yola atar beni?» dersen, varıştan şüphede olduğundandır; güzeli görmeği unuttuğundandır. Sana güzeli hatırlatır. Dikenli yoldan çıktıkta, yolunda ne olursa olsun, çirkin der misin? Demek ki diken dahi sana yardımcı. Gel, onu da sev ki ellerin her an Hakka açık olsun!

Sadece geliş ile dönüş gerçektir.

Dünya yapısı, âhiretin gölgesidir. Seninle gelendir seni yücelten.

Her meyva olacaktır. Yaprağın altında kaldı ise gününü dolduracaktır. Ne var ki er geç olur. Her çekirdek ASIL'da buluşur.

Kaygımız silindikte silenin kim olduğu bilinir de neden verenin verdiğine kaygı edilir? O, görendir; kulu kaygıya düştükte yardımcı gönderendir. Yardımcı kimdir denildikte, elbet dünyayı dünya diye bilmiş, dünyada kaygıyı bedeninde silebilmiş olanı gönderir. Gönderilen seçilmiş kullarındandır.

Varış her kulun aldığı mesafe ölçüsündedir. Ne kadar erken yürüyüşe çıkarsan o kadar erken yol almış olursun.

Allahım maddeyi dilediğine, mânayı dileyene verir. Dile ki alasın. «Ben diledim, vermedi, beni öne almadı» derseniz yanılmış olursunuz. Dilerken sadece O'na varmayı düşünün, mertebe almayı değil. Öyle düşündüğünüz an muhasebeye düşmüş olursunuz. O'nun kulu ile muhasebesi asla olamaz.

Her kulun yardımcısı, dilediği anda gelir.

Her geçen gün, kuluna yeni doğuşu gösterir. Gö-

ren görmeyen ayrı mıdır? Görmediği gün elbet ayrıdır. Ne var ki onun da göreceği gün doğacaktır.

Sevmeği bilenin sevgisinde ne vardır, bilir-misiniz? Sevenin sevgisinde kâinat vardır. Bilen O'-nadır, seven O'ndandır. Demek ki sevende O vardır. Uymak, kulluktur; sevmek, kulluğun ötesinde. Ne var ki uymadan sevemezsin, sevdikte uymayı silemezsin.

Kulun yolunda olanın bileceği nedir? Olayın, niyaz ile değişmeyeceği. Neye verdim derseniz, yolun gidişine, kapının açılışına hizmeti olur diye. Hangi ka pı açılır, dendi. Açılan kapı, gönlünü bağladığın Hak kapısıdır. Niyazı yolun için ettikte, açılan kapılardan geçersin. Dünya düzenine öyle baktıkta hatadan uzak kalırsın. Çünkü olayın dışına çıkmış olursun. Niyaz olayı def etmez, seni dışarı çıkarır.

Gözden anlarsan yumuşak olan'ı bilirsin. Çünkü gözden O'nun adını alabilirsin. Gözden göze O'nu okuyabilirsin. Mümin olanın söyleyeceği gözündedir; çünkü vereceği özündedir. Göze öz ile girilir.

Dumansız yer, bulutsuz gök aranmaz. Çünkü gerekmeyen kâinata verilmez. Dumandan gözünü sakınırsan, geçende (geçtiği vakit) izi kalmaz.

Akan suda çöpe göz atma. Götürür, gider.

Yumuşak yolun yumuşak kulu olur.

Her olayın sonu vardır derseniz, yanlıştır. Her olayın sadece doğuşu var. Nasıl ki suya taş attıkta, açılan halelerin bittiği görülmez; sadece başladığı görülür. Onun için hürmetimiz her doğanadır. Hümmalı oluş, hâlenin dışına çıkmağa çalışmadır.

Kuruyan toprağa su verenden ol.

Güzeli görmek, aymaya başlamaktır; güzeli bilmek, içinde olmaktır. Görmek basamak, bilmek aşamaktır. Sevmek, sevimli bulmak değildir. Sevmek, dolmak demektir, mânaya doğmak demektir. Seversin dediğinde çeşit sayarsan «Kendini aldatma» derim. Çeşit saymak nedir? dendi: Kuldan kulu ayırmak, dostum-düşmanım demek, fakir-zengin okumak, kumaşta atlas dokumak... Unutma: Atlas görümlük, patiska ölümlüktür. Onun için ayırdığın olmasın, atlasın yanında patiskaya da aynı değer verilsin.

Zengine sevap kapısı fakirdir, bilinsin. Sevabına

ortak olana, senin yolundan taşını alana elini ver ki selâmına talip olanın çok gelsin.

Dağdan yol alan elbet düz yolun kolaylığını bulamaz. Ne var ki düz yolda giden, dağda gidenin gördüğünü göremez. Güçlük dağa çıkıştadır; çıkışta bakıştadır. Düz yol eğitir, yokuş öğütür. Yaratan, lâyık gördüğünce versin. Dilerse eğitsin, dilerse öğütsün!

Derdim var denirse yanılma mıdır? Kulluğunun içinde isen, hata olsa da, affına sığındıkta hatan silinir. Ne var ki, yazanın Hak olduğunu bildikte, yolundayım dedikte, hâlâ DERT dersen Allahım af etsin derim. Yol bilen, yolunda olan taştan şikâyetçi olmaz.

Geçeni gelen ile kıyas etme. Geçen örtülür, gelen beklenir. Ancak AN yaşanır.

Gam, yolundan şüphe edende olur; gönlünde dilenmeyeni bulunduranda olur. Dilenmeyen nedir? Allahımın haram dediğidir. Haramdan maksat, kulun vergiden gayrı dilediğidir.

Madde dilediğine, mâna dileyene. Dileyin gönlünüzce, alın halinizce.

Kandilde yağ varsa ışığı boldur. Gününün yargısı gönlüne huzur veriyorsa, bir gün daha yaşadın derim. Çünkü yaşamak, gönlündeki huzur günleridir.

Dünyanın tekâmülü üç yöndedir: Kanda, canda, tende. Ruhun tekâmülü gelişte dir, Hakkın OL dediği anda oluştadır. Ten silinir, kan bölünür, can bilinirse tekâmüle vardığı görülür.

(Hakkın) varlığına uymak kulluktur; varlığını bilmek, yolluktur. Halinde verene, yolunda gidene-uyana «olmuştur» dersiniz. Olmamış dediğinizi hangi ölçüye vurursunuz? Han, su ile yıkanır; yol, rahmet ile paklanır; kul, aşk ile hallenir. Hal'de oldu isem, yol katıldığımdandır. Neden HAY derim? Savaş gücümü aldanmaktan maksat nedir? Yerden gelen yere döner diri bulayım, onun ile nefsime savaş vereyim diye. Vermekten maksat, onu (nefsi) yenmektir. Çünkü savaş verdiğim müddetçe onu yenmiş sayılırım, sulha (iç huzuruna) öyle el veririm.

Asmaya bakarsan meyvasını dilediğince alırsın.

Ne var ki, verdiği kadar. Aldanmayayım dediğinde, aldanmaktan maksat nedir? Yerden gelen yere dönen. Yediğin meyvaya attığın çekirdeğin adını vermez misin? Almayı dilediğin her olayın ölçüsü, senin bilgin kadardır. Alacağın bilginin ölçüsü sonsuzdur. Ne var ki hiçbir fâni, sonsuz bilgiye sahip olamamıştır. Cümlesi bir araya gelse, bilgisini öbürüne katsa, gene de bilgi çerçevesini çizmeğe yetmez. Gelen giden olanı bilir, verileni görür. Anahtar eldedir; ne var ki kapıyı bulan yok!

Dilenen, Allahın ilmi midir, yoksa hikmeti midir? Hikmeti burada (dünyada), ilmi (öte âlemde) oradadır. Çözeyim diyen kul zordadır. Gayret ilmine ermek midir, yoksa hikmetini görme midir? İlmine elbet eremezsin, vermedikçe; hikmetini göremezsin, ermedikçe. Ermek tekâmül etmek midir, yoksa gömleğinden sıyrılmak mıdır? Gömleğini sıyır ki göresin, ruhun açıklığına eresin. Her kulun ruhu paktır, çünkü onu veren Haktır. Alacağın vereceğin O'nadır, ereceğin - göreceğin O'dur. O'ndan geldik, O'na döneceğiz. Sıyrıldı isek dünyada öleceğiz, ölmeden bileceğiz. Bileceğimiz nedir? O'nun sırları değil, kendimiz!

Yaratılan her kulu O'na aşkla bağlıdır. O'na is-

yan etse bile, O'ndan gelene hakir diye baksa bile, (gün gelir) gönlüne yol açılır, isyanında yoluna taşlar saçılır. Ayıkladığı her taş, onu dilediğine götürür. Onun için kulu, kulu için yargıya düşmesin. İyi - kötü diye ayırmasın. (Bu) verilen sözler, yazılan yazılar, cümlenizin yolunda olan taşlar için değil; yolunda taşı olanları görürsen yardımından uzak kalmayasın diye.

Eli elden ayırma, kulu kuldan kayırma. Hatalı bulduğunu öbürüne duyurma. Bildiğin senin; bilmeyen ile paylaş. Duyduğun onun; duymayan ile halleş. Güzellik odur ki, güzeli olduğu yerde, çirkini bulduğu yerde sevesin.

Olanı olmayandan ayırın. Olmayana neden demeyin. Olmayan, yazılmayandır.

Her yaratılanın kendi ölçüsü kadardır kabı. Kiminin testi kadar, kiminin kuyu kadar, kiminin derya kadar.

Niyaz Hak için oldukta yumuşak yol bulunur. Hak için olmayan niyaz var mıdır dersen, Haktan istenen niyaz değildir, niyettir. Niyaz, «Kendimi bileyim, kendimde Seni bulayım Allahım!» denilendir.

Uzayan ömür dildedir. Çünkü ömür yazıldığı kadardır. Ne erken gelir, ne geç kalır.

Güzellik odur ki, kendi gönül yapında dünyanın her kulunu görmek istersin; el ele verelim der, beraber ermek istersin. Niyaz odur ki, kendini siler, cümle için el açarsın.

Gören sizlersiniz, bizler bilendeniz. Mümin olan seni beni ayırmaz, yerim deyip kayırmaz. Mümin olan odur ki desteyi bir bilir, bir bir sayar, yeniden sarar.

Düşenin kaldıranı olalım. Ne var ki düşüreni bilelim.

Darlıkta (kendin darda iken), darda olanın (darda olan başkalarının) kaygısını duy. Duy ki, darlığın geçende (kendi darlığın geçtiği vakit), darda kalana elini verebilesin, onda darlığın kaygısını silebilesin.

Rahmet diye gelen su, her yere aynı iner. Ne var ki indiği yerin yapısına göre oynar: Gölde su olur, bataklıkta çamura bulanır. Demek ki hatayı gelende değil, olanda aramak gerekir.

Sevgi, yayılan mikroplu hastalık gibidir. Daima etrafa bulaşır. İlâcı olmadığı için günden güne genişler. Sevginizi dağıtın: Gittiğiniz, oturduğunuz her yerde. Göreceksiniz, ne kadar uzağa yollarsanız o kadar çabuk bağlantı kurulur. Gerçek olan sadece sevgidir. Onun için çabuk yayılır. İnkâr eden asla yoktur. Sevmeyen yok mu derseniz, elbet yoktur. Sevmesini bilmeyen vardır. Sevmesini bilmeyene de göstermek, bilenin vazifesidir. Nasıl derseniz, sana taş attıkta sen onun sırtını okşayasın, yere taşı, sineye başı koyasın. Hal ile, dil ile, gönül ile sevelim.

Mümin olan her kulda, gidilen bunca yolda, varış tek kapıdır.

Sohbetten söz bilmeyen, yazılandır demez. Yerden alır, elden bilir; yolunu yeni'ye değil, eski'ye uydurur. Eski, atılandır; yeni, bilinen, doğruya götüren! Yeni, geldiğinden güne eskimeyendir, kıyamete kadar eskimeyecek olan. Çünkü her gün yenilenir.

Dönüşün olduğu yer, kulunun umduğu yerdir. Umulan yerde olmazsam dersen, çapını aşma derim. Her deryaya atılan taş dalgalar döndürür. Ne var ki dönüş, taşın ölçüsü kadardır. Durmayı dilemezsen ayağını sakınma.

Nerden geldim, nereye gideceğim dersen, kendine mesnet bulmuş olursun. Bedeni dünyaya bağlarsın, ruhunu bedende görürsün. Gelişe uydum, gidişe aydım dersen, mesnetten ayrı düşersin, gönlünü kâinata açarsın. Sözün öz übu mudur dersen, söz yetmez, öz bitmez. Olmak, olmamanın özüdür. Olmamak nata açarsın. Sözün özün bu mudur dersen, söz yetzün özü budur. Sözün bittiği yerde öz başlar. Mîracın odur. Mîraç nedir diyene de ki: «Sözü sil, özü bul!»...

Çizgiden öteye gidilemez. Yazılan bozulamaz. Neden? Yazanın hataya düşmediğinden. Hakkın hataya düştüğü görülmüş mü? Oluştan değil, buluştan. Cenk, niyaz ile gerçeği gösterir; çizgiyi değiştirmez.

Gönülden gönüle aktarılan dost sevgisidir. Kuldan kula aktarılan Hakkın yargısıdır.

Dünya senin değil, sen de dünyanın değil. Aslında var olan, aslının gölgesidir. Gölgede bulalım ki aslına varalım. Aslına varmadan gölgeyi silme.

Ne aldın, ne gördün, ne verdin dendikte, kul,

vereceği cevabı önce nefsinde versin. Veremem denmesin. Eğitim odur ki kendini kulluğa hazırlasın.

Aldığım nedir dersen, sevdiğindir. Sevdiğin kadar alırsın, giderken götürürsün.

Kapanmayan kapıya kul olalım. Cümlenin ayağına yol olalım. Yeni'yi sevelim ,eski'yi bilelim. Almaya, verelim diye el uzatalım. Almayı elbet her kul diler; ne var ki emanettir.

Bilmek değil, uymak gerektir.

Ceddine göz atan, cehle düşendir. Yanılma yok. Ced ile değil, ceht ile alınır, öyle bulunur. Ne anadan alır, ne babadan kalır. Gönül sarayında ne kadar kul barınırsa zenginliği o kadar çoğalır.

Camiin cemaati yapısına mı, kapısına mı gelir? Ne yapısına, ne kapısına. Yumuşak yol dileyenin, yöreye uydur Allahım diyenin gerçeği aramasına camie gidilir. Gerçek orada mı bulunur dersen, sadece aranır. Çünkü gerçek, yapının kubbesine sığamıyacak yüceliktedir. Aymayı orada bilebilirsin, uymayı orada

görebilirsin eğer niyet kurdu isen. Yeni'yi aldık mı, eski'yi bildik mi, niyeti o yönde kurduk mu, açılan kapı bizedir.

Her kul kendi çapında bir dünyadır ve her kulun çapı kadar atmosferi vardır. Çözüm oradadır. Atmosferi aşan, VELÎ diye dolaşandır. Perde denen odur. Elbet atmosferi ne kadar genişse, gerçek o kadar somuttur.

Gerçek, geleceği değil, ânını gösterir.

Sevilen sevdiği kadar mutludur. Ne kadar sevilirse sevilsin, sevmediği anda mutsuz oluşunu bilmelidir. Seven mutludur, seven kutludur. Dünyanın düzeni sahibine aittir. Güzellik görene, güzellik bilene, mutluluk sevene...

Yersiz söz, yerli sükûtu aratır.

Gedik, kapalı duvar için açılır. (Sen) kapıyı ara!

Sohbetin güzelliği, selâmete gidişe yol açtığındandır.

Bilenin uymadığı, bilmediğini gösterir. Bilmek, bilirim demek değildir.

Alandan olasınız. Deryada bulasınız. Dünyayı hoş bilesiniz. Ne var ki alasıya değil, güzelliği göresiye, çirkin denileni silesiye.

Kaderden soruldu. Kâinat niye kuruldu? Gücünün ölçüsünü arayan, geceyi gündüzden öyle ayırdı. Suyun akanında gölge arkada kalır; duranında, her üzerinde olanın gölgesi suda kalır. Açıklık odur ki, Yazan ne bugün, ne dün yazmadı. Kâinatın kuruluşun da her olay yazıldı, her yaratılanın rolü verildi. Senin gelişinin değeri verişindendir. Ne veririm dersen, ne alırsan.

Ayranı yoğurt ile bir tutarsak suyunu inkâr etmiş oluruz. Yoğurdu süt ile bir tutarsak mayasını inkâr etmiş oluruz. Yaratılanı asla inkâr etmeyiz. Ne var ki mekruh deneni de hünkâr etmeyiz. Saraya girdikte kapı kuluna hünkâr diye selâm verenden misin? Hünkâra kapı kulu diye sırtını dönenden misin? Ne var ki gördükleri vazife asla inkâr edilmez. Kapı kulu olmasa hünkâra iltifat olmaz.

Ayağım yerden kesilse diyen, kendine kanat dileyendir. Kendine kanat dileyen, her var olanı EN GÜZEL diye bilmeli.

Yolumuzun oluşu değil, arayanın buluşudur (önemli olan). Bulanla bulmayan bir mi derseniz, vardığı yer birdir. Ne derse desin, isterse inkâr etsin, yolunun sonu O'nadır. İnkâr ettiği bedendir, öz değil. Özün inkârı olamaz. Niyaz, gönlün bedene verdiğine değil, Hakkın gönle verdiğine edilir. Olmayanı niyaz ile olduramazsın.

Güçlüğü yenemeyen hiçliği bilemeyendir. Hiçliği bilemeyen yazıya uyamayandır.

Bilirsen seversin, seversen sevilirsin.

Aza söz edilmesin. Çoğu verenden sorguya düşülmesin.

Öğüdü vereyim, üç kelimede dereyim: Al, ol, bil! Bilmeden alınır mı? Almadan olunur mu? Almadan olamazsın. Olmadan bilemezsin. Bilsen de bildim diyemezsin. Çünkü bildikçe bilgisizliğini görürsün.

Gerçek bilindiği anda, bilinmeyene kapı açılır. Çünkü her bilinenin arkasından bilinmeyen gelir. Öylece yürür, yürür.

Gerçek aranır mı dersen, gerçek inandığındır. Her kulun inandığı, kendi ölçüsünde gerçek yerini bulur.

Cümlenize selâm olsun. Her gelen alsın, huzuru bilsin. Bulsun demedim. Huzur bilmektir. Huzur ölmektir, bedeni silmektir.

Ne onu, ne beni çözemezsin kendini bilmedikçe, var olanı görmedikçe.

Açın aça sunacağı sadece sözüdür. Âşığın aşığa sunacağı sazıdır. Kulun son varacağı KAPI'dır Gireyim (mi) deme. Hakkın kapısı asla kapalı değildir. Sormadan gir! Gireyim mi dersen şüpheye düşmüş olursun.

Geçene gönül koyma, gelene ölçü vurma. DÜZEN ne senden, ne benden; dünyayı dürenden. Düzenini bulsa, hal ile olsa denilir. Denilende özlem görülür. Özlenen nedir? Aşağıya inilmez, yukarı çıkılmaz. (Onun için) an'da olana uyalım.

Sükût, nasr (yardım, öte âlemden gelen yardım) ile bağ kurar; değişmeyen öz yerini gösterir, özleneni buldurur.

Gönlün dolduğu yerde Hak'ka varılır. Gönülden almazsak yolumuz vermez.

Demir atalım, sahili tutalım dersen, demirsiz gemideyiz; olumsuzluktan gayrıdayız. Ne sahil aradık, ne gemiden ayrı kaldık. Niyazımız cümlenin gemisine sonsuzluk...

Demir dövülürken alacağı şekil, kullanacağı yere göredir. Demir dövülür. Şekil, dilendiği gibi olsun istense de, yazıldığı gibi yer bulur.

Veren sevilir, verdiği kadar. Yağmur sevilir, gördüğü kadar. Ne demek? dendi. Çiçeği aldıkça toprağı seversin; çamur gördükçe şikâyet edersin. Çamur olmazsa çiçek verir mi? Güneş görmezse kar erir mi? Varsın yağsın, çamur olsun; günü geldikte çiçeği toplansın. Her olayı GÜNÜNDE bekleyelim. Her kulu yolunda yoklayalım. Kaygıyı geçenden diyelim. Geceden sabahın sözünü etmeyelim.

Neye denir? Nerden aranır? Kimden sorulur? Nasıl denirse densin, netice Hak'ka bilinsin. Her olay olumludur. Netice dolumludur. Beden yok olsa bile, ÖZÜMÜZ kalımlıdır. Ben var isem Sendendir, Senin görünmeyen özündendir; bilinen sözündendir.

Her gelen alsın, huzuru bilsin. Bulsun demedim. Huzur BİLMEKTİR. Huzur ölmektir, bedeni silmektir.

Ne O'nu, ne beni çözemezsin kendini bilmedikçe, var olanı görmedikçe. Gel gelesiye, sev veresi'ye. Aşk ise ölesiye...

Yenmediğin, yenemediğin değildir; yenilmesi gerekmeyendir. Gedik açana sor: «Geçeyim diye» der. Yazıyı almayana sor: «Seçeyim diye» der. Dünyayı aramayana sor: «Göçeyim diye» der. gene de kaderine uyar. Ne geçmekle göçer, ne seçmekle uyar. Attığımız adımda Hak'kın sözü vardır. Görüş değil dediğim, BİLİŞTİR. (Onun için) günde olana uyunuz.

Köprü... denilir, âhiretten sorulur, geçmenin güçlüğünden korkulur. Seni geçirecek köprü, SEVGİNDİR. Kime denilir. Sevginin şekilde, renkte, olumda tarifi yoktur. Hata aramadıkça sevgin çoğalır.

Yerden göğe güzellik yol verir, cümlede kendini gösterir. Gerçeği buldukta, gönüller bir oldukta, cenneti mekân bilir. Cennet neredEdir, cehennem kimdedir? Cennet, bilende; cennet, uyanda; cennet, duyanda... Cehennem, huzur arayandadır. Huzur arayanda cehennem neden? demeyin. Aramak bilmemektir, aramak duymamaktır, aramak görmemektir. Bilmeyen, duymayan, görmeyen uyamaz. Uymayan, huzuru bilemez, arar durur, her olayda başını vurur.

Gökten yere güzellik gelse diyene de ki: Yeri gökten ayıran ne? Ayağın yerde; yetmez mi? Geçit vermeyen yol olmaz kul niyet ederse. Olanı almazsan, olmayanı bulamazsın.

Âmade olduk, Allahım! dedik, cümlede bulduk.

Güzelin yeri, yönü, günü sorulur. Güzel, gördüğündür, sevdiğindir, bildiğindir. Çirkin nedir? dersen sildiğindir. Dal ile ağaç bir'dendir. Her gelen Yârdandır.

Ağaç olduk, meyva verdik, meyvayı kulunda gördük. Ağaç elbet meyvayı kendine ayırmaz, özel kulu-

na kayırmaz. Alana, toplayana, dağıtana açıktır.

GÜNEŞ, yerini (Zatını) değil, yönünü (Sıfatını) gösterir. Yerini göreyim dese, kulu orada erir.

Şerrinden korktuğun her olayda, sığındığın Allahımdır. Demek ki şer bildiğin senindir. Uğurun sayıldığı her olayda selâmet görülür. Neden? Gönlüne öyle koyduğundan. (Oysaki) Gerçek, her gördüğündür.

Aç olanın midesini tok olana sorma. Tokun yanında helva karma. Aç, huzuru toklukta bilir. Tok, huzuru çoklukta arar. Kör sağıra acır, sağır topala. Güzellik görüntüsü oradadır. Çünkü her bilinen, Yârdandır.

Cuma denir, gün sayılır. Cumada sevap aranır. Her gün cumadan bilinse, ömür cumaya bağlanır. Ne demek dendi. Cumanın özelliği nedir, nedendir? Kulun verdiği değerinden. (Kul) her güne aynı değeri verdikte, günleri hayra yordukta, huzuru gönlüne doldurur.

Nasip ölçü ile değil, oluşa göredir. Yanılma yok.

Nasip denen, maddeden sorulandır (Siz nasibi çoğu kez madde ile ölçersiniz), yetmeze varılandır. Yetmeyen, Allahımın vergisinden değil, kulunun yargısındandır.

Kulunun nasibine kul ortak gelmez. Her kul kendi nasibini alır, ölçüyü kendi verir. Akan çeşmeden doldurayım, susuz kalmayayım dersin. Ya testiyi kırarsan avuca mı kalırsın? Sıyırdığın dalda tomurcuk, nasibini yetirmiş mi olur, yoksa nasibi olmadığından mı sıyrılır? Gelenden yargıya düşülmesin. VEREN'den şüphe edilmesin. Alan gelir (bu dünyaya), gelen bulur (nasibini). Arpa tanesi yere düştü ise, gelene nasip verdiğindendir. Yerden toplanan senin, toplanmayan Onundur.

Dostumu göreyim, postumu sereyim diyen, konaklayacak yer bulamaz; çünkü asla dostu göremez. Dost, aranan değil, bilinendir. Dost, dostum denilendır. Her kul dost görülendir,. Görmediysen hata onda değil, dost görmeyendedir.

Yerimiz dilenen ünde aranır, arandığı yerde görülür. Hamal yük taşıyana denir. Kâinatta her kul kendi kendinin hamalıdır.

Saçının her telinde O'nu bilen, kendini görendir. Meydan, her yola çıkanın, «Allahım, Sana!» diyenindir. Yol, dileyenin; Hak sofrası, yiyenindir.

Günümüz gerçeğe dönüş günüdür. Vazife alan yürür. Yürüyen nerde, nereye? deme. Gayesi hep birdir. Elmayı dörde bölsen, dörtte birini alsan, öbürü haram mıdır? Olumsuzluk biri dörde bölmek, birini alıp üçünü inkâr etmek. Olay budur. Cümlenizin yolu Muhammed yoludur. Ebubekir, Osman, Ali, Ömer, onun dörde bölünüşüdür. Birini alsak. öbürlerini inkâr haktan mıdır, Hakkın yolundan mıdır?

Bir sevap bin günahı götürür, kulu aydın getirir. Niyazımız özden ise, bin yılı dahi ayırır, cümle kulunu kayırır. Rahmet adındandır: RAHMAN'dır, RAHİM'dir.

Meleğin kötüsü olmaz. Olay şudur: Düşünce kötüye döndüğü an, kulun her yönle irtibatı kesilir. (Kulun) kötü düşündüğü andaki bunalımı odur. Düşünce genişledikçe kabın genişliği de çoğalır. Ne var ki, kötü düşünülen her olay, zararını gene düşünene verir. Netice, düşünen ile düşünülen hemhal olur. (Fakat) boş bir odada otursan, havasına mâni olsan, kaç gün dayanabilirsin? O zaman hava dersin,

güneş ararsın. İşte (tıpkı bunun gibi), kötü düşünenin irtibatının kesilmesi, (onun) yönünü aramasına hizmettir.

Daha önce dedik: Kendini buldurur, aratır, oldurur.

Gelişten maksat, aşamadığını değil, dünyayı bezetmeyi hiç değil. Sadece dördün bir olduğunu, bir de O'nun durduğunu bilmektir. İdrak bedenden nakleder. OL denen, var olandır. Ne var ki, beslenmeyen atmosfer AKIM ile doludur. Akım almayan ruh uykuludur. Dünyaya geliş akımı alıştır, uykudan uyanıştır. Ruhun bedenden ayrılışı, akımın ötesine geçişidir. Ne var ki artık her ruh akım ile yüklüdür (yüklenmiş durumdadır).

Uyumak bilmemektir. Melekler uyumayan ruhlardır. Onun için kullarına vazifeli gelirler. Nasıl uyanılır? denir. Geliş ile dönüş arasında YUMUŞAK YOL çizilir (çizilerek uyanılır). Bilmek için uykudan ayılmak gerekir, akım ile yüklenmek gerekir. Kulunun melekten üstünlüğü, akıma gerçek diye baktığındandır. Verilen akıma, ruh bedensiz dayanamaz. Onun için, bedeni sildim diyen aşkı ile kavrulandır, yandım diye bağırandır.

Kulun dünyaya gelişi, celâl-cemal vasfı ile hemhal oluşudur, onu beden ile alışıdır.

Akıl yön verendir; mantık, aklın verdiğini eleyen, büyük geleni ufalayan. Güçlük ne elemek, ne ufalamaktır; güçlük, ne yapacağını bilmemektir. Aklın yaptığını mantık ölçmezse yanılgıya düşülür. Ölçü yeteneğin yoksa, ölçebilene danış!

Beden ile, dilenen yolu bulamazsın. Hale uymadı isen huzura kavuşamazsın.

Dünyaya gelişten önceki hal sorulur; ruhun şekli yorulur: Suda arayın, şeklinde bulun. Uyuyan ruhlar dedik, suyun bulut halini verdik. Bulut yağmur olur tane tane dökülür, dünyada hemhal olur. (Ancak) güneşe uydukta kendini bulur, özüne döner. Hemhal olmazsa, güneşten bulmazsa ne olur? dendi. Ne olacak... buz!

Cennet seven(in), cehennem söven(in)dir.

Genişlik niyazdandır. Gönül, genişliğe niyaz ile kavuşur cümleyi sevdi ise. Gönülden aldığını gönle ver ki, aldığın yayılsın, her dileyen katılsın.

Kur'an nedir? Oluşun yazılışı. Her olan orada kayıtlıdır. Öyle ise, verilen O'ndandır. Gayrısı ne senden, ne benden olamaz.

Noktayı bilir misin? Çenberi çizer misin? Nokta isem çenberi nasıl çizerim dersin. İşte Kur'an odur ki, noktaya çenberi çizdirir, bileni oldurur, bilmeyene buldurur!

Ömür nedir? Hayatın bitişi değil, nefesin tükenişidir..

Huysuza huyunu sorsan, duyandanım der. Yolsuza yanıldın desen, görendenim der. Bilse, ne huysuz, ne yolsuz olur. Yaratan öyle yaratmış denir. İşte akıl odur ki huyunu bilebilsin, yolunu bilmezse sorabilsin. Huysuz da, yolsuz da bulacaktır. Ne var ki, ceviz misali kırılacaktır. Nasıl ceviz açıldıkta içinden sevilen çıkar ;her kul da sonunda öyle varacaktır. Cevizin elle kırılanı olalım, taşa çarpmayalım.

Olumda hata görülmez; sadece yorumdadır hata.

Her gelen, adını dünyaya bildiren, ancak göçüne denk (dek) tanınır. Göçünden sonra adı ile anı-

tır. Olayımız odur. Perdeyi aralasan, hakikati görsen Yeni'yi benden ayırmazdın. Yeni nedir? denildi. Gelişimiz, verişimiz, yazıya girişimiz! Yazı, verilendir; filiz, denilendir.

Sahifeyi döndürmeyelim günü gelmeden; neden demeyelim Allahım vermeden. Veren O, gören O, çizen O. Gelen günü bilsen kaderine duvar mı öreceksin? Yoksa yolundaki taşı mı ayıklayacaksın? Bilsen de, bilmesen de o yoldan geçeceksin. Suyun aktığı yerde her yol Hakka açıktır.

Sel olanı sevmezsin. Yel olanı övmezsin. Unutma ki sel aşırır, yel götürür. Nereye? Her aldığını menziline! Oluşun güzeldir olduğu gibi. Gelişin güzeldir kaldığı gibi. Görüşün güzeldir uyuduğu gibi, cümlede Hakkı bulduğu gibi.

Aciz bilenindir, bilmeyenin değil. Bilen yanar, bilmeyen döner.

Gülden sorulur: «Bülbüle ses verenden misin?» Bülbül: «Bilenden olun» der. Kelebek de, arı da bilır. Kimi süs olur, kimi balından alır. Bülbül aşkını bağırır. Aşk yalnız söyleyenin değil, dinleyenindir de, düşünenindir de.

Gerçek dönmez. Gidenin dönüşü asla olmaz. Bir denir, birde kalınır. Haktan gelen, Hakka dönecektir. Dünyaya kanacaktır. Kansa da, yansa da sonunda uyanacaktır. Uyanış, biliştir.

Sakınma verdiğini. Acıma'dan değil, paylaşmak niyetin olsun!

Sadaka verdiğin, senin olmayandır; verdim diye gerinme. Sadaka aldı isen senindir; neden diye yerinme. Günah işlediysen affına sığın; başkasının sevabına sarınma.

Geyiğin yuvasında, yuvada yavrusunda göreceğin, sana, ömür boyu öğreneceğindir. Orada sadece sevgi vardır. Geyik, sevenin senbolüdür, sevilenin de.

Gönül kapını aç ki güneşi alabilesin, verdiğini sarabilesin.

Dar durakta bekleme: Bunalırsın. Sorguda yer arama: Sınanırsın. Sevdiğin kadar sevilirsin. Sevgi çekicidir, seveni bulur.

Ayna olduk, yüze vurduk. Sohbetin özü odur, sözü Hak. Söyleşilen, dinleşilen, bilinen değil mi? denir. Elbet bilinendir. Ne var ki ayna olmazsa yüzünü görebilir misin? Sohbet de kulun kula aynasıdır. Baktığın gibi görürsün.

Geyik sevdiğince, pervane döndüğünce bulur.

İlim bilmeğe değil, çözmeğe gereklidir. Ne var ki verilen kadar.

Toprak, ağaç, su... Sürersen, sularsan senindir; bakmazsan her geçenin.

Su, şeker, un tek tek ne verir? Karıştırırsan helva olur. Sohbet odur: Bende şeker, sende su, öbüründe un, kiminde ateş. Hepsi bir oldukta, el ele verdikte helva olur, ağza gelir. Sen ben olalım, olgunlukta bulalım.

Büyük gün anılır, sohbetler açılır. Büyük gün nedir? dendi. Doğum ve ölümün son bulduğu gün! Neden son gün denir? Çünkü damlaların deryaya katıldığı gündür.

Söz-öz bir oldukta selâmet bulunur.

Uy ki göresin.

Meydan yollara açıktır. Her dileyen, yola çıkan orava varır.

Allahım gönül kapılarını kendine, pencereleri kulların birbirine açmış. Penceren açıksa, gönlün elbet aydınlıktır. Allahım görendendir, açık olanı bilendendir. Kulun kendi yapacağı, kapısını, penceresini açacağıdır. Kapayan kendine, açan yine kendine hizmettedir.

Yerde olan gökte arar. Gökte rahmet yere bakar.

Sizlerin var olduğunuzu bildiğiniz kadar bizler de varız, var olacağız. Çevreden mi, çehreden mi gelirsiniz? dendi. Çevreyi dünyada bıraktık, çehreyi dileyene sattık. Aldığımız kadar veririz. Yedi yönde dünyayı çeviririz.

... Ayağımız yoksa kaynağımız var. Dilimiz yoksa elimiz var, cümle ile olan gönlümüz var. Yok olan

var olana gelir mi, bilmediğini verir mi? Gönüller hoşnut olsun, bağlantı cümle ile kurulsun, nasıl denmesin.

Eyvallah diyelim; sözümüz, özümüz birdir, bilelim. Aldık, verdik, emanet tutmadık. Şükür diyelim. Yolun vergisi algısı kadardır. Açıklık günden yarına, yarından öbür güne görülür. Çünkü verilen, günden güne bağlantı ile örülür. Günden sonra verilecek (olan), gönlünüzce açılır. Sağır, yerini açıklığa; kör, yerini seçikliğe verir. Selâmet, Allahım senden diyendedir.

Kar, aklıkta lekesiz iner. Kimi, ağacı süsler; kimi, akan suda erir, geldiği gibi döner. Kimi kendini toprakta bulur, toprak ile hemhal olur, çamurla karılır. Kar kirlendi denilir. Kar kirlendi dendikte hata toprakta mı, karda mı, yoksa karanda mı? (Hata) ne toprakta, ne karda, ne karanda: Karın kaderini dürende! Hata mı dendi; Hatasızlık O'nda. Rahmet gelmezse, kar inmezse toprak ne verir?

Dünya, kulu ile bilinir; kul, dünya ile oluşur. Güzellik, oluşuma uymaktır; oluşarak bulmaktır.

Sahibini bilmeyen, kendini bulmayandır.

Gönül altın kâse mi? Ömrün atlas şase mi? Seçimi sende değil (ki) güzel çirkin diyesin. Unutma: Elinde ne varsa içine onu koyasın. Sen bana, ben sana demeyesin. Sen, sende olanı son damlaya (kadar) sunasın. Kâsem boş kaldı deme. Boş giden, uymayan dolu gidenden yeğdir.

Salınmayan gelin sevilmez. Denenmeyen damat öğülmez. Suçu ne olursa olsun kul dövülmez. Sevelim salınmasa da, sevelim denenmese de. Affedelim suçu, örtülmese de. Günümüzün önemi budur. Ömrümüzün dönemi budur. Kulunu birbirine bildirecek O'dur. O, senin; O, benim; O, cümlenin; cümle, O'nun!

Niyazın verdiği, kulun vardığıdır. Vardırmayan niyazda hata senindir. Niyaza dururken önce tamamen boşal. Düşün: Sevgim her düşündüğüme yeter mi, yoksa araya kin katar mı? Öyle oldukta, bomboş niyaza durdukta, elbet niyazın seni dilediğin yere vardırır.

Güle sorsan: Derdin var mı? Doyumsuzluk, der. Ya dikenin nedir? dersen: Uyumsuzluk, der. Uyumsuzluk verenden mi? dersen: Asla, yerenden, der.

Gör kör değilsen, duy sağır değilsen diyene, de ki: Ne kör görmekten kalır, ne sağır duymaktan, gönlünü verdiyse, seveni sardıysa... Seven kim, sevilen kim? Seven yaratır, sevilene aratır.

Dile geldim, dilden verdim. Göze girdim, orada gördüm. Eli aldım, elden yazdım. Gönülleri petek misali gezdim. Arı mısın gezersin, doğan güne açarsın? diyene dedim ki: Veresiye sözüm yok. Arıya veren de, gönle giren de O'dur. Öz'den aldı isen söz'de bulursun.

Yâr yâr diye koşanın, var var diye bulduğu, doğuşa döndüğüdür. Doğuşa dönüş nedir? dendi. Doğuş, biliş'e beşiktir. Doğuş, buluş'a eşiktir.

Kâinat güzel, söyleşen güzel, çirkin nereden gelir? diyene, de ki: Genişliği olmayandan! Genişliği olmayan sorulur: Dar çerçeveden baktıkta sadece baktığın yeri görürsün, oradan ölçü verirsin. Özelliğinden bilmedikçe güzelliği göremezsin! Her yaratılanın özü ve şekli vardır: Kapı, şekil; öz, ağaçtır. Seçmediğin ağaçtan yaptığın kapıya çirkin dersin. Dar görüş odur! Her asıl olanın şekli var mıdır? dersen: Asalet (asıl oluş) şekilden isim alır. Ne var ki ne isim

alırsa alsın, her hali ile asılda kalır. Duyan gelsin, soran bilsin, duyan kimdir görsün. Aydın gece aydan bilinir; gönül yandıkta candan görülür. Serap çölde bilinir; çölde gönül eğilir. Güğüm dolu olaydı, kulu öyle bulaydı, hayret deyip kalaydı, ne yol, ne yolcu, ne han, ne hancı gerekirdi.

Verir her dileyene; ne var ki, verdiğine dert demeyene. Dert derdin aynasıdır, şifa derdin oynaşıdır.

Unutulmasın: Nasip her dileyenedir. Elbet mâna nasibi. Kasvet sizi bulmasın, hasret sizde kalmasın! El eli buldukta, göz göze geldikte, selâm yârdan dendikte, elde olmayana da niyaza varın; el vermeyeni de beraberliğe çağırın. Dost eli yakmaz, dost dili yıkmaz. Dost eli ile dikilen ağacı sökmez ne fırtına, ne sel. Güzel, O'dur; güzel, O'nu bilen; güzel, O'ndan geleni seven! Güzel, sevmeyi bilmeyene öğreten! Öğreti dil ile olmaz, hal iledir. Aşılması güç değil. Aşacağın yol seni asla yalnız bırakmaz.

Esrar perdesi örüldü ,araya ip gerildi diyene, de ki: Ne perde bizde, ne görgü sizde. Yanılmayın: Hata denmedi, asla açılmayacak perdeden verilmedi.

Ne var ki ,her olay gün gün açılır, öylece günden güne geçilir. Gelecek, meraka yön açar. Umulan nedir, neredendir? Bilsen de çözemezsin yaşamadığın günü; görsen de seçemezsin söylenilen yönü. Ancak günü gelecek, günde yön sizin olacak. Yazılan sizindir, çizilmez. Ne var ki, günü gelmeden çözülmez. Günümüzü bilelim, her hale şükredelim.

... Yol, her kulun niyazıdır; ne var ki, hal önemlidir. Celâl hak mıdır? dendi. (Celâl) sıfat değil mi? Cemal, hal'de olanın, celâlden geçenin sıfatıdır. Güzel ne güzeldir, gazel olsa da... güzel ne güzeldir, yere düşse de... Düştü ise bendendir, göçtü ise O'na. Evet, O'ndan O'na! O'ndan geldim, geldiğimi bildim, O'na döneceğim dediğinde, dört hale uymuş, beş'e dönmüş olursun.

Yumuşak yolun yolcusu güzelliği nerde arar dersen: Gördüğünde, duyduğunda, aldığında, verdiğinde (derim).

Darlık kendini bulmayandadır. Olmuş meyva olalım, dileyenin eline gelelim.

Mevlâm! Dünya Senin, kul Senin, kâinat Senin! Sen, adımızı verensin, özümüzü görensin; göreni bi-

lensin; görmeyeni örensin; örülenin yerine öreni gönderensin. Ören Sensin dedik. Öreni gönderdiği kim? derseniz: Özünü bulan, adını silen.

...YENİ yine açıldı diyene sözüm: Yenileme, kâinatın sırlarındandır. Sorguya verildikte, her açılan sır kapısı arkasında yeni bir kapı görülür. Her açılan, Yeni'dir; geçilen, Eski!

Gerçeği gören nerde denmesin. Her kul açısı nisbetinde görür. Olumsuzluk aramayandadır. Arayıp bulamayan olmaz.

Asayiş senden gelir sanma. Düzeni buldukta, dumansız kaldıkta, tekâmül, bedenin yapısına hüküm verdirir, kapısına değil. Tekâmül bilimdir, ilmine uygun. İlim nerden gelir, nerde bulur, nerde kalır? Aynayı eline aldıkta, ilminde gördüm der misin? İlim kula buldurur, kulu oldurur, doğuşa götürür. Doğuş, kendini, öz varlığını buluştur. Öz dendikte, söz'e yer yok. Dünya sözdedir, dünya gözdedir, dünya bizde değil, sizdedir. Biz, öz'de; siz, söz'de! Ne var ki, söz öze getirir. O'ndan geldikte, varlığı ile var olmuş değil miyiz? O, yaratan; O, yarattığını bildiren, Kendini bulduran! Öyle oldukta, Öz'e geldikte, neyi bilmek

istersiniz? «Varsın, varlığında bütün olayım» de; «var olduğunu bildiğim kadar kendimi bulayım» de!

Her gören, ağacı aynen anlatmaz; çünkü aynı yönden görmez. Altında oturan dallarını tarif eder, yukardan bakan, yaprağını. Sağdan soldan hep ayrı ayrıdır. Onun için, görüşte hata bulmayalım. Görüşte genişliği olana güzel deyip, dar geleni yermeyelim.

Daha önce soruldu: Gelenler (insanlarla med - yom aracılığıyla bağlantı kuran bedensiz varlıklar) tüm sırları bilir mi, her olanı görür mü? O'ndan oluş, sırlarını biliş değildir. (O bedensiz varlığın) ufku geniştir, sırrı değil. Mertebe denilen odur. Dağda yukarı attığın her adım, sana daha geniş görüntü verir. Ruhlar hafifledikçe yükselir, yükselir. Elbet en yüksek olan diğerlerini görür. (Onlar da) Allahımdan aldığı kadar verir ama, cümle sırlarını değil. Sırlar, sır oldukta alınır. Güneş, her doğuşta görülür. Ne yıl - dızlar, ne ay, ne de güneş kendi sırrını bilir. Kul kendini bildi mi? Yaradılış sırrını buldu mu?

Yaratan, gönüllere aldığınca koyar. Güzellik, oluşuma uymaktır; oluşarak bulmaktır.

Ne olursa olsun, kim gelirse gelsin seviniz, seviniz, hata görmeden seviniz.

Unutulmasın: Nasip her dileyenedir; elbet mâna nasibi. Kasvet sizi bulmasın, hasret sizde kalmasın. El eli buldukta, göz göze geldikte, selâm yârdan dendikte, elde olmayana da niyaza varın, el vermeyeni de beraberliğe çağırın. Dost eli yakmaz, dost dili yıkmaz. Dost eli ile dikilen ağacı sökmez ne fırtına, ne sel. Güzel O'dur, güzel O'nu bilen, güzel O'ndan geleni seven! Güzel, sevmeyi bilmeyene öğreten! Öğreti dil ile olmaz; hal iledir. Aşılması güç değil. Aşacağın yol seni asla yalnız bırakmaz.

Aşk odur ki: aldık, aldık, vereceğim, göreceğim beraber olacağım diyesin. Teklik ile değil. ÇOK ile TEK olup bulasın, ayırmadan sevesin, seven ayırmaz diyesin.

Günün her açıldığında, unutmayın, niyaz edin: «Allahım! Sevabım günahımı örtsün!...»

Sevmeyi dilediğimiz kimdir? Sevmek dilenmez, sevilir. Yaratılan her varlık O'ndan bilinir, onun için her var olan sevilir. Seveceğini aramak hayal etmektir. Hayalinde olanı değil, gözünde-kulağında, teninde-yönünde ne varsa sev! Ayağım götürmez, dilim bitirmez dersen ,olduğun yeri düşün, orada olanı sev.

Ölüm, göç değil midir? Ne var ki bu göçte bavulunda götürdüğün, işlediğin hayır ve şerdir. Nasıl ki seyahatinde bavulunu kendin açar, temizi kirliyi kendin ayırırsın, göçte de öyledir. Bavulu temiz çamaşır ile getiriniz. Âmin!

Niyaz ettiğin her an, yolunu açtığın andır. Niyaz, oldurur; aşk, buldurur. El ele verdikte, gönüller bir oldukta, halkalar, Seven'i sevilen'le kavuşturur.

HAK ile bir olayım dersen, HALK'ı bul, HALK'da HAKkı gör!

Kul sevdikçe atmosferi genişler. YARATAN, sevgiye Kendinden olanı, Kendinde dolanı verdiğinde elbet sevgi bizi O'na götürür. Sevgide sadakat, sevgide sır, sevgide sabır vardır. Sevgi kini siler, sevki haseti böler.

Göç (ölüm), gidene tatlı, kalana acıdır.

Dünyanın boşluğu değil, boşluğu diyelim, kendimizi dünyada eğitelim. Hem eğitelim, hem öğüte-

lim, hem öğüttüğümüzü dağıtalım. O zaman benlikten sıyrılırız. Nimet dünyaya geliştir. Zinet dünyayı biliştir. Kıymet dünyada oluştur, dünyayı buluştur, dünyada uyuştur, öylece dönüştür.

Her var olanın yeri vardır, değeri vardır. Her hizmet en değerlidir. Ölçüsü olmaz. Ölçü kendini bilendedir, var olana uyandadır, uyuyanı uyandırandadır.

El ele veriniz. Ağaç misali. Ağacın çokluğu, rahmetin bolluğunu getirir.

Bağlı olduğumuz yol O'nun yoludur. «Allahım!» de, O'ndan dile. Verecek, çözecek, düzeni kuracak.

Düzen bozuk denmesin. Olaylar kulun yolunu buldurur, seven kulu oldurur. Elbet sevmeyen yok. Ne var ki sevmeyi bilmeyen vardır. Bilmeyen kuluna dünya dardır. Suya baktın mı, ağıza aldın mı, suyun güzeli çirkini dersin. Ne var ki hangisi olsa doyasıya alırsın. Duyduğun susuzluğu sudan gayrı ile dindirmeye çalışma. Sadece suya dön!

Yoğun çalişma bundan sonradır. Güne kadar

öğrendiniz, günden sonra öğrendiğinizi vereceksiniz. Yoğun çalışmaya gireceksiniz. Yanılma yok, asla. Emir değildir. Dünya hali oldurur kulu. Çocukları düşününüz: Önce okula gider, öğrenirler. Sonra (hayatta) çalışmaya başlarlar. Önce merhale, sonra mertebe. Çalışmayı bileceğiz. Öğrendiğimizi vereceğiz. Verdikçe alacağız, aldıkça olacağız. Orman misali olduk. Rahmeti geldikçe yayılacağız. O zaman esen yel, akan sel bize zarar değil, yarar verecek. Çünkü bizi etrafa daha çok yayacak. Köklü ağacı sel götürmez, güçlü ağacı yel yatırmaz. Sahifa sahifa bugüne geldik. Satır satır okunduk, bez misali dokunduk. Kimi fistan olur dedi, kimi parça diye savurdu.

Allahım cümlesinden razı olsun!.

Aydan alan, yıldızı bilen, güneşi nasıl inkâr eder? Elbet güneş'i kâinat bir gün görecek. Gördükte, kayıtsız, şartsız uyacak, Doğu-Batı o gün bir olacak. Martı, bütün denizlerde kanat açar. Sakin de olsa, fırtına da gelse uçar, uçar. Susuz yerden kaçar. Açacak gülleri cümle bağların, açılacak gülleri cümle bağların, açılacak yolları cümle dağların. Vadiler getirecek ovaya şenlik. Kâinatta görülecek alenen dirlik, düzenlik!